

አብዮት!

ኢትዮጵያ ውስጥ የተፈጠረው ሁኔታ ዜና ካናዳ በተሰማ ጊዜ የጀን ልብ በድንጋጤ ይመታ ጀመር። «አዲስ አበባ ያሉት እናትና አባቱ እንዴት ሆነው ይሆን?» አለ ለራሱ። የኢትዮጵያ አዲስ ዓመት ዕለት፣ በንጉሥ ኃይለ ሥላሴ አገዛዝ ዘመን ለግማሽ ምእተ ዓመት ያህል ተከብሮ ነበር። አሁን ግን ያልታሰበ ሁኔታ ተፈጥሯል። በዚያን ምሽት እራሱን «ደርግ» ብሎ የሰየመ ቡድን፣ ዓለም ሁሉ የሰማው አንድ አዋጅ አስነገረ፤ «ንጉሠ ነገሥቱ ከሥልጣናቸው ወርደዋል» የሚል። የ1947 ዓመተ ምሕረቱ ሕገ መንግሥት ተሻረ፣ ፓርላማው ተዘጋ፣ ሰለሞናዊው ሥርወ መንግሥት፣ ምንም ታሪካዊ ቢሆንም እንኳ፣ ተፈጸመ።

የተፈጠረውን ሁኔታ፣ አዲስ አበባ ውስጥ ያሉት የሌላ አገር ተወላጆችም ሆኑ ኢትዮጵያውያን ሊረዱ አልቻሉም። ያን የመስከረም 2 ቀን 1967 ዓ.ም ሁኔታ፣ ጆን ከምበርስ እንደሚከተለው በማስታወሻቸው አስፍረዋል፤

«አንዲት ቮልስዋገን መኪና አዲስ አበባ ወደአለው ብሔራዊው ቤተ መንግሥት ገባች። ሦስት የጦር መኰንኖች ንጉሠ ነገሥቱ ወደነበሩበት ክፍል በመግባት፣ እንዲከተሏቸው ጠየቋቸው። ትንሿ ቮልስዋገን አጠገብ እንደ ደረሱ፣ አንደኛው መኰንን የመኪናይቱን በር በመክፈት እንዲገቡ አመለከታቸው። ሞዓ አንበሳ፣ ዘእምነገደ ይሁዳ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ፣ በቅንጦት መኪና መጓዝ የለመዱት፣ ቮልስዋገንዋ የኋላ ወንበር ላይ ተቀመጡና ወደ ፍጻሜአቸው አመሩ።»

ድርጊቱ የተከናወነበት ሁኔታ ጆን ከምበርስን አስገርሟቸዋል። ቀደም ሲል በተማሪዎች አካባቢ ለተወሰኑ ቀናት ብጥብጥ መኖሩን የሚሲዮኑ አባላት ተረድተዋል። የጆንም ሆኑ የሌሎቹ ሚስቶችናውያን ልጆች ቢንግህም አካዳሚ ውስጥ ይማሩ ስለነበር

ትምህርት ቤቱ የተፈጠረውን ሁኔታ በመፍራት ዋናው ሕንፃ ሥር መሸሽጊያ ፉካ አዘጋጀ። የአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲና የከፍተኛ ሁለተኛ ደረጃ ተማሪዎች የመሬት ይዞታ ለውጥ፣ ሕዝባዊ መንግሥት፣ የትምህርት ሥርዓት ለውጥ እና የመሳሰሉትን በመጠየቅ የማያቋርጥ ሰላማዊ ሰልፍ ያደርጉ ነበር። በጊዜው ጆን ድርጊቱን «የተማሪ ሥራ» በማለት አቃልለው ነበር። ቀስ በቀስ የአብዮቱ ዋና አንቀሳቃሾች ሆኑ። አሁን ያለውን የትምህርት ሥርዓት የዘረጉት ንጉሠ ነገሥቱ ቢሆኑም፣ የተማሪዎቹን ተደጋጋሚ ጥያቄዎች ችላ በማለታቸው፣ ዓመጽን አስነሣባቸው። ንጉሠ ነገሥቱን የሚተካቸው ሰው አለመታወቁ፣ ወይም ጉዳዩ ውሳኔ እንኳን አለማግኘቱ ግን፣ ብዙ ያነበቡና ቁርጠኛነት የነበራቸውን ተማሪዎች በጥርጣሬ ከአብዮቱ ገለል እንዲሉ አድርጓቸዋል።

ተማሪዎች እራሳቸው እንኳን ባልገመቱት ሁኔታ፣ በአብዮት ውስጥ ሰፊ ሚና ይጫወቱ ጀመር። የታሪክ ምሑሩ፣ ባሕሩ ዘውዴ፣ ሁኔታውን በኋላ እንዲህ በማለት ገልጸውታል፡-

«ግጭቱ እያደገና እየከረረ ቢሄድም፣ በ1967 የኢትዮጵያ አብዮት ለደርግም ሆነ ለተማሪዎች ድንገተኛ ነው የሆነባቸው። ደርግ ፍጻሜው እንዲያ ይፈጥናል ብሎ አልገመተም። ተማሪዎች ደግሞ፣ ለዓመታት ያነሡት ተቃውሞ የገጠመውን ጥቃት ለመቋቋም አልቻሉም። ግልጽና ተግባራዊ ሊሆን የሚችል የፖለቲካ አማራጭም አላቀረቡም።» በሌላ በኩል ግን ከፍተኛ ስፍራ ላይ የነበሩት የፖለቲካው አጋጣሚ ተጠቃሚዎች፣ ስትራቴጂያቸውን በፀጥታ በማዘጋጀት ላይ ነበሩ።

በንጉሡ ዙሪያ የነበሩት ሰዎች በ1967 ዓ.ም አጋማሽ ላይ ወይ ታሠሩ፣ ወይ ወደ ውጭ አገር ሸሹ። በሰኔ ወር 1967 ዓ.ም ገና ሥልጣን ያልያዘው ደርግ በመጀመሪያ፣ ለንጉሡ ታማኝ መሆኑን ገለጸ። ዕለታዊው ጋዜጣም «ኢትዮጵያ ትቅደም!» የሚለውን

መፈክር ያበሥር ጀመር። ሌቴና ኮሎኔል አጥናፉ አባተ 126 አባላት ያሉት ደርግ ሊቀመንበር ሲባሉ፤ ሻለቃ መንግሥቱ ኃይለማርያም (በመጨረሻ ርእሰ ብሔር የሆኑት) ምክትል ሊቀመንበር ሆኑ። የደርጉን ፖሊሲዎች በተመለከተ ብዙ ባይባልም፤ ሰላማዊ የሥልጣን ሽግግር ለማድረግ ጥሩ አቅጣጫ ያስይዛል የሚል ተስፋ በውጭ ታዛቢዎች ዘንድ ነበር። ይሁን እንጂ ሐምሌ 19 ቀን ጠቅላይ ሚኒስትሩ ሥልጣናቸውን እንዲለቅቁ ሲደረግና የአዳዲስ ተሿሚዎች ስም ሲገለጥ አጠያያቂ ነገሮች ተፈጠሩ። ነሐሴ 9 ቀን የዘውድ ምክር ቤትና ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፈረሱ። ዓለም አቀፍ አይሮፕላን ማረፊያ ተዘጋ። መስከረም 2 ቀን ንጉሠ ነገሥቱ ታሠሩ፤ የመንግሥት ግልበጣ ተደረገና ጥንታዊው የኢትዮጵያ ሥርወ መንግሥት ተፈጸመ። ሚስተር ከምበርስና ሌሎች መሪዎች ይህ ሁሉ ሁኔታ ክርስቲያን ሚስዮናውያን ላይ ሊያሳድር የሚችለውን ተጽዕኖ ገመቱ። ኢትዮጵያውያን የቤተ ክርስቲያን መሪዎችም በፖለቲካው ብጥብጥ ግራ ተጋብተው ነበር። ወንጌላዊ ኬዳሞ አዲስ አበባ እሚገኘው መኖሪያ ቤታቸው ውስጥ ወዲያና ወዲህ ይላሉ። ኮሚኒስት አገሮች ውስጥ ስለተከናወኑ ነገሮች እንግዳ አይደሉም። ትልቅ መንፈሳዊ ሰው እንደ መሆናቸው፤ በጥልቅ የኃላፊነት ስሜት ነበር መንጋቸውን የሚያገለግሉት።

አቶ ኬዳሞ፤ በጊዜው በመምጣት ላይ ካለው ነገር ጋር በግል መጋፈጥ ያለባቸው መሆኑ ተሰማቸው። «መስከረም 23 ቀን የአንድ ቀን ጾምና ጸሎት አደረግሁ። እግዚአብሔር ለጸሎቴ መልስ አለመስጠትን መረጠ። እኔ ግን ሌሊቱን በሙሉ ጸለይኩ፤ መደረግ ያለበትን ትክክለኛ ነገር ይገልጥልኝ ዘንድ ለመንከት። መስከረም 24 ደረሰ፤ አሁንም ከእግዚአብሔር ዘንድ መልስ የለም። ወደ ቤቴ በመመለስ ላይ እያለሁ ጌታ ተናገረኝ። ኢየሱስ ክርስቶስ ሊሰቀል ሲል የተናገራቸውን ቃላት አስታወሰኝ፤ የእኔ ሳይሆን፤ ያንተ ፈቃድ ይፈጸም» የሚለውን። ወዲያውኑ ጌታ

እንዲህ እንድል አደረገኝ፤ «የጸሎት ቤቶችና ቤተ ክርስቲያኖች እንዲዘጉ ከፈለግክ፤ ይዘጉ። መጽሐፍ ቅዱስ ከመነበብ የሚታገድ ከሆነ፤ ይታገድ። የምንታሠር ከሆነ፤ እንታሠር። ለእምነቱ እንድሞት ከፈለግክም፤ ልሙት። ይህ ቃል ከመጣልኝ በኋላ፤ እጅግ ታላቅ ሰላምና ደስታ ተሞላሁ። በምንም ሁኔታ ውስጥ ብንሆን የሚጠብቀን መሆኑን እንዳምን አጽናናኝ።» ከዚያ ወዲህ ባለፉባቸው መከራዎች ሁሉ ምንም ያልተሸበሩ መሆኑን ኬዳሞ ገለጡ። ለመሞት የቆረጡ እንደ መሆናቸው፤ ለመኖር ነፃ ነበሩ። ምእምኖቻቸው ተደጋጋሚ ጥቃት ቢደርስባቸውም፤ ኬዳሞ ማዕበሉን ሁሉ ሊቋቋም በሚችለው ቋጥኝ ላይ አቆሟቸው።

መንግሥት ግልበጣው ያስከተለው ሁኔታ በየአቅጣጫው ተሰራጨ። አዲስ አበባ ውስጥ፤ ተማሪዎች ለውጥ እንዲመጣ ለማድረግ በመቻላቸው ተኩራሩ። መጨውን ጊዜ በብሩህ ተስፋ ተመለከቱት። ለውጡ የፈጠረው ስሜት ቤተ ክርስቲያንንም ግር አሰኝቷል።

የለውጡ ንፋስ በማኅበራዊ ተቋማትና በክፍለ አገሮች ሁሉ ላይ በመንፈስ ላይ ነው። እስከ አሁን ድረስ፤ በመጨረሻ ክርስቲያኖችን የሚጫነው የማርክሲዝም ሌኒንዝም ፍልስፍና ጥቂት ፍንጭ ነበር ኢትዮጵያ ውስጥ ብቅ ያለው። ወጣት የቤተ ክርስቲያን መሪዎች፤ መጨውን ጊዜ በጉጉት ከሚጠብቁት ጋር የሚደመሩ ናቸው። አንዳንዶች እንዳውም ለመሪነት በማርክሳውያን ተመረጡ።

ብዙም ሳይቆይ ያልተለመዱ እንግዳ ነገሮች መከሰት ጀመሩ። የጊዜያዊው መንግሥት ሊቀመንበር የነበሩት ኤርትራዊው ጄኔራል አማን ለአንድ ሳምንት ያህል ከተከበቡ በኋላ እቤታቸው ውስጥ ተገደሉ። በማግሥቱ ኅዳር 15፤ ሕዝቡ ሌሊቱን አዲስ አበባ ወኅኒ ቤቱ ቅጥር ግቢ ውስጥ የተሰማውን ተኩስ ምንነት ሲሰማ እጅግ ደነገጠ። ብዙዎች የሰሙት ከፊደሉ ነው።

ከጠዋቱ በአንድ ሰዓት የተሰማው አስደንጋጭ ዜና፤ «59 የቀድሞ ሚኒስትሮች፤ ጄኔራሎችና የቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ባለሥልጣኖች ዛሬ ማለዳ እርምጃ ተወስዶባቸዋል» አለ። ዜናውን የሰማ ሁሉ በድንጋጤ ዝምታ ተዋጠ። ዘግየት ብሎ ዜናው ተብራራ። ደርግ የቀድሞ ባለሥልጣኖችን፤ ማለት የጦር አዛዦችን፤ ከንቲባዎችን. . . የንጉሡ የልጅ ልጅ ሳይቀሩ፤ የረሽናቸው በሁለት ሰዓት ውስጥ ነው። ሁሉም አዲስ አበባ ወህኒ ቤት (ከርቸሌ) ቅጥር ግቢ አንድ ጉድጓድ ውስጥ ተቀበሩ።

ጊዜያዊው መንግሥት በተረሻኞቹ ባለሥልጣናት ላይ ያቀረበው ውንጀላ፤ በማግሥቱ በታተመው ጋዜጣ ላይ ተዘረዘረ። ሚቹ ጄኔራል አማን «የኢትዮጵያ ትቅደምን ዓላማ በመፃረር፤ በሕዝባዊው ንቅናቄ ላይ በማሴር እና የደርግ አባላትን ለመከፋፈል በመሞከር» ሤራ ተወነጀሉ። የሌሎቹን ወንጀል በተመለከተ፤ ኅዳር 18 ቀን የወጣው የኢትዮጵያ ሄራልድ ጋዜጣ፤ «የተዛባ አስተዳደር፤ የሀገሪቱን ምሥጢራዊ ሰነዶች ለውጭ ሰላዮች መሸጥ. . . እና የኢትዮጵያን ሕዝባዊ ንቅናቄ ማደናቀፍ» በማለት ገልጦታል።

ታኅሣሥ 11 ቀን ኢትዮጵያ ኅብረተሰባዊት ወይም ሶሻሊስት መሆኗ ታወጀ።

የኤርትራ ነፃ አውጪ ኃይሎች ፊውዳላዊ ንጉሥ ሳይሆን፤ አዲስ ማርክሳዊ ጠላት ገጠማቸው። የማኦን ፍልስፍና በሚያጠኑና እራሳቸውን እንደ ማርክሳውያን በሚቆጥሩ ኤርትራውያን ደፈጣ ተዋጊዎች ላይ «ማርክሳዊ» ጠላት መፈጠሩ ይገርማል። የቀድሞ አጋሮቻቸው የሆኑት ሶቪየቶች፤ ስልታቸውን ለውጠው ትልቋን አገር፤ ኢትዮጵያን ለመርዳት በመወሰናቸው የደፈጣ ተዋጊዎቹ ተማረሩ። ለነጻነታቸው በሚያደርጉት የትግል ምዕራፍ የት መሆናቸውን መለየቱ ግራ

ገባቸው። ከኢትዮጵያ ጋር ያለባቸውን ፍልሚያስ እንዴት ያድርጉት?

ባለሥልጣኖች፣ አሥመራ መምህራን ማሠልጠኛ ውስጥ የነበሩ የደቡብ ተማሪዎችን፣ ለራሳቸው ደኅንነት ሲሉ ከከተማው አወጧቸው። በታኅሣሥ ወር 1967 ዓ.ም ንጉሤ ለጆን የጻፈው ደብዳቤ የላከው አድራሻ በሚለው ስፍራ «ደቀ መሐሪ» ይላል። ስፍራው ምሥግና የሚስተዳድረው እንላለ ማውታን የሚገኝበት ነበር። ጆን በቤተሰቦቹ አማካይነት ስለ ኤርትራ ሁኔታ ከተረዳ በኋላ፣ ንጉሤ እንዲህ ሲል የጻፈለትን ደብዳቤ በጥንቃቄ አነበበ።

«በተለይ ከአንተ ዘንድ ደብዳቤ ሲደርስኝ ደስ ይለኛል። ልብህ ከእኔ ጋር እንደሆነና ሁልጊዜ እንደምታስታውሰኝም ይገባኛል። . . . ኤርትራ ውስጥ ብዙ ችግሮች አሉ. . . ኤርትራውያን ከሌላ ስፍራ የመጣነውን የመምህራን ማሠልጠኛው ተቋም ተማሪዎችን አይወድዱም። በመሆኑም ወታደራዊው መንግሥት ለጥበቃችን ሲል ከአሥመራ 40 ኪሎ ሜትር እርቃ ወደምትገኘው የደቀ መሐሪ ከተማ ወስዶናል። ስለ እኔ ያለብህ ኃላፊነት መጸለይ ነው! ! ! ጸልይልኝ። ለኢትዮጵያና ለክርስቲያኖች ሁሉ ጸልይ። እባክህ ፊልጵ. 4:4-7 አንብብ። እነዚህ ቃላት ልቤን ያሳርፉታል. . . ወድ ጓደኛዬ ጆን፣ ፍጹም አልረሳህም። የትም ልሁን የት ደብዳቤ እጽፍልሃለሁ። በምድር ወይ በሰማይ የምንገናኝበትን ዕለት እናፍቃለሁ።»

በአካባቢው የነበረው ውጥረት የደቀ መሐሪን መልካም ስፍራነት ዕድሜ አሳጠረው። በመሆኑም ንጉሤ ከኤርትራ ወጥቶ ወደ አዲስ አበባ መሄድ ነበረበት። እዚያም ቢሆን «በጴንጤነቱ» ከሚመጣበት ክስ አላመለጠም። ለጥቂት ጊዜ መንዝ ውስጥ በመምህርነት እንዳገለገለ፣ ከሞት አፋፍ ያደረሰው አንድ ነገር ተፈጠረ። እሚተኛበት ክፍል አቅራቢያ የአንዲት ሴትዮ ጩኸት

ስለሰማ፣ እየሮጠ ሄደ። ሴትዮይቱ የምትጮኸው ሰካራም ወዳጇ ስለሚደበድባት መሆኑን በመረዳት፣ ሰውዬው ድርጊቱን እንዲተው ለመነው። ሰውዬው በቀላጣ ዘወር ብሎ ንጉሤን መታና ጣለው። ጉዳቱ ከባድ ስለነበር ንጉሤ ሆስፒታል እንዲተኛ ተደረገ።

ከጉዳቱ እንዳገገመ፣ ለረጅም ጊዜ ይጠብቀው ለነበረ ጉዳይ ወደ አዲስ አበባ ሄደ። ወድ ጓደኛው ጆን፣ ትምህርት ቤት ሲዘጋለት የእረፍት ጊዜውን ኢትዮጵያ ውስጥ ለማሳለፍ መጥቷል። ቀደም ሲል ሙሬይና እና ቢ በሁለተኛ ደረጃ ትምህርቱ ፍጻሜ ምረቃ ላይ ለመገኘት ወደ ካናዳ ሄደው ስለነበር አብረውት መጥተዋል።

የጆን ወላጆች አዲስ አበባ እንደደረሱ ወሊሶ አቢ አካባቢ የሚያውቋቸውን ሰዎች ወደ ማረፊያቸው ጋበዟቸው። በዚህ ጊዜ ወሊሶ ከሚያውቋቸው ሰዎች ጥቂት ብቻ ናቸው በነበሩበት ያሉ፣ ወይም ወደ አዲስ አበባ ለመጓዝ የሚችሉ። ንጉሤን በወጣትነቱ የረዳችውና ያስተማረችው ነርስ፣ ክሪስ ኦት በጥሪው መሠረት መጣች። አዲስ አበባ የሚኖሩት አቶ ተክሌ እና ወንጌላዊ ኬዳሞ፣ እንዲሁም ቴድ ቪርም በግብዣው ላይ ተገኙ። ጆን፣ ወሊሶ ከነበሩ ሰዎች፣ በተለይም ከውድ ጓደኛው ከንጉሤ ጋር መገናኘቱ እጅግ አስደሰተው።

መገናኘታቸው አስፈላጊነታቸው። ያለፉ ትዝታዎቻቸውን አነሡ። ከተለያዩ በኋላ የገጠማቸውን የሕይወት ልምድ ተነጋገሩ። ከዚያም ንጉሤ በበኩሉ ሌላ የመገናኛ ፕሮግራም አዘጋጀ።

ታክሊ ተክራየና ጆንን፣ እንዲሁም ሌሎች ሦስት የልጅነት ጓደኞቹን ሂልተን ሆቴል ፊት ለፊት ወደሚገኘው መናፈሻ ወስዳቸው። እንደገና ኢትዮጵያ ውስጥ ተገናኝተው ወርቃማ የአንድነት ጊዜ አሳለፉ። የጠጡት ጣፋጭ ሻይና ንጉሤ እንደ

አቅሙ ያቀረበላቸው ቀላል ግብዣ ለነፍሳቸው ጣፋጭ ጣዕም ሆነ።

አንድ ቀን ንጉሤና ጆን፣ በእግር ሽርሽር ወደ ቸርችል ጎዳና ወጡ። ንጉሤ እጁን ከጆን ጋር አጣምሯል። ለንደኝነቱ ትልቅ ዋጋ ስለሚሰጠው፣ ይህንኑ በድርጊት ለመግለጥ አላመነታም። ጆን ግን በፍርሀት መሸማቀቁ አልቀረም። ምክንያቱም፣ ማርክሲስቶች ከምዕራባውያን፣ «ከጨቋኞች» ጋር መወዳጀትን እንደ ፀረ አብዮተኝነት ይቆጥሩት ስለነበር ነው። ጆን፣ ንጉሤን ምዕራባዊ ከሆነ ሰው ጋር የሚያዩት ኢትዮጵያውያን ከአሁን አሁን ይቃወሙታል ብሎ ይጠብቅ ነበር። ወጥተው በደህና በመመለሳቸው እፎይ አለ።

ስለገጠሙት አደጋዎች ንጉሤ ለጆን አልነገረውም። ጆን ግን፣ ኢትዮጵያውያን የሚኖሩትን የዕለት ተዕለት የሽብር ሕይወት በጉብኝቱ ወቅት በሚገባ ተገንዝቧል። በጣም ነበር የተደናገጠው። ንጉሤን ክፉ ነገር ስላልገጠመው፣ እግዚአብሔርን አመሰገነ። ክርስቲያኖች ግን ስደቱ እንደሚበረታባቸው ተገንዝቧል። በመሆኑም የንጉሤ የወደፊት ሁኔታ አስጨነቀው።

በመጨረሻ መለያየታቸው የጆን ልብ እጅግ አዘነ። ንጉሤ፣ ጆንን ቤቱ ድረስ ከሸኘው በኋላ ለአንድ አፍታ ቆም ብለው፣ ሲቃቸውን እየዋጡ ተያዩ፤ መለያየታቸው ያሳደረባቸው ስሜት በዮናታንና በዳዊት መካከል እንደነበረው ሆነ። በኢትዮጵያውያን ባሕል ተቃቅፈው ተሳሳሙ፤ አንዴ ሳይሆን ሦስት ጊዜ። ጥብቅ አድርገው ተቃቀፉ። ጆን፣ ንጉሤ ከተለየው በኋላ፣ ወደ ወላጆቹ ቤት ሲያመራ ወደ ኋላ መለስ እያለ ይመለከት ነበር። «እንደገና የምንገናኝው መቼ ነው?»

የክረምቱ ወቅት ያን ዕለት ከእነርሱ ጋር የሚያለቅስ መለለ።

ከማርክሲዝም ጋር ፍጥጫ

ንጉሤ ወደነበረበት በመመለሱ ደስታ እየተሰማው፣ ወሊሶ አካባቢ ያለውን ሁኔታ በጽኑና ይመስከታል። የመልክዓ ምድሩ ልምላሜ ጠውልጎ ከአረንጓዴነት ወደ ቡናማናት ተለውጧል። በታኅሣሥ ወር በአብዛኛው የኢትዮጵያ ክፍል ልምላሜው ስለሚደርቅ፣ ከሲታዎቹ ከብቶች ግጦሽ ፍለጋ ይባዝናሉ። ምርት ይሰበሰብና ረጅሙ ፀሐያማ ወቅት እየበረታ ይሄዳል። የፀሐዩ መበርታት ያስፈራቸው ክርስቲያኖች በየካቲት ወር ጀምሮ ስሚዘንበው የበልግ ዝናብ ይጸልያሉ። የበልግ ዝናብ በጊዜው ከዘነበ፣ ምናልባት ድርቅ፡ንና የተፈራውን ረሀብ ያስታግስ ይሆናል።

ንጉሤ በየካቲት ወር 1969 ዓ.ም ትምህርቱን ጨርሶ፣ ለተወሰነ ጊዜ አዲስ አበባ ውስጥ ካስተማረ በኋላ ትውልድ አካባቢው፣ ወሊሶ በመምህርነት ተመደበ። ወደ ስፍራው ሲሄድ፣ እንደ አባት የሚቆጥራቸውን አለቃውን አቶ ተክሌን አላገኛቸውም፤ በብሔራዊ ደረጃ የቤተ ክርስቲያናቸው ዋና ጸሐፊ ሆነው ወደ አዲስ አበባ ሄደዋል። የሚያገለግሏት ቤተ ክርስቲያን ከኤስ ኣይ ኤም የተወለደችው ቃለ ሕይወት ናት። በአሁኑ ጊዜ እሚሲዮኑ ጸሎት ቤት አጠገብ ባለው የቤተ ክርስቲያኒቱ ዋና ጸሐፊት ቤት አንዲት ጠባብ ቢሮ ውስጥ ነው የሚያድሩት። ቤተሰቦቻቸውን ለመጎብኘት ሲፈልጉ አልፎ አልፎ ወደ ወሊሶ ይጓዛሉ። ከመንግሥት ጸረ- ኃይማኖት ፕሮፓጋንዳ ሳቢያ፣ በቤተ ክርስቲያን መሪዎች ላይ ያለው ጫና ከፍተኛ ነው።

በጊዜው የተፈጠረው የፍርሀት ድባብ በመምህራን ላይም አጉልቷል። ንጉሤ ንቁ የክርስቶስ ምስክር ሆኖ መታየቱ በአካባቢው ባሉት የፖለቲካ መሪዎች ዘንድ «አደገኛ» አሰኝቶታል። ንጉሤ የሚደርስበትን ችግር ቢረዳም፣ በተገቢው መንገድ በእምነቱ ጸና። ልክ ኤርትራ ውስጥ እንደነበሩት ሦስት

የአምሳ አለቃዎች የትም ቢሄድ እምነቱን የሚያረጋግጥ ክርስቲያን ሆነ።

ለጊዜውም ቢሆን፤ የአባቱ ሁለተኛ ቤት ባለበት አካባቢ በመመደቡ፤ ንጉሤ አጋጣሚውን እግዚአብሔር ያደረገው ነው ብሎ አመነ። በአገር አቀፍ ደረጃ ከየቤተ ክርስቲያኑ የተውጣጡ ክርስቲያኖች በምሥጢር መሰባሰብ የጀመሩበት የሚሲዮኑ የእንግዳ ማረፊያ ካለበት ከቢሾፍቱ ሐይቅ የአንድ ሰዓት የመኪና ጉዞ ብቻ ነው። ለማንኛውም ነገር በተጋለጡት ወጣት ምሁራን አካባቢ ያለው ሥጋት ከፍ ብሏል። እሥራት ወይም የወታደርነት ግዴታ ምልመላ ቀንም ሆነ ሌሊት ድንገት የሚመጡባቸው አደጋዎች ናቸው። ጆን ለንጉሤ በጻፈው ደብዳቤ፤ አለበት ኮሌጅ ማደሪያ ክፍል አብሮት የሚያድር ጓደኛው ትቶት በመሄዱ አጠገቡ ያለው አልጋ ባዶ መሆኑን ገልጦለት። ንጉሤ በአገሩ ውስጥ የነበረውን ሁኔታ በተዘዋዋሪ ሊያሳውቀው ፈልጎ በጻፈለት መልስ እንዲህ ብሏል፡-

«ጆን! ክፍልህ ውስጥ ባለው ባዶ አልጋ ላይ ለመተኛት እፈልጋለሁ። ይሄኔ ጓደኛህ ስለመጣ ክፍልህ ውስጥ ትርፍ አልጋ እንደማይኖር እርግጠኛ ነኝ። ካልሆነ ግን አብሬህ ለመኖር እመጣለሁ!»

ያን ጊዜ ክርስቲያን ወጣቶች ከስፍራ ስፍራ ይራወጡ ስለነበር፤ ጓደኛ ዘንድ ያለ አስተማማኝ አልጋ በጣም ይፈለጋል።

1969 ዓ.ም ፍርሀት በኢትዮጵያ የገነነበት ጊዜ ነበር። ለአንዳንዶች ፍጹም የሽብር ጊዜ ሆነ። በዝቅተኛ ደረጃ፤ ወጣቶች በፓርቲ መሪዎች አማካይነት በካድሬነት እየተመረጡ ከምኒስታዊውን አስተምህሮ በቀበሌ ደረጃ ለማስፈን ተመደቡ። የቀበሌ መሪዎች እያንዳንዱን ቤት መዝግበው፤ በውስጡ ነዋሪ የሆኑ ሁሉም እየተመዘገቡ መታወቂያ ያወጡ ዘንድ አዘዙ። በጉዞ ወቅት በየፍተሻ ጣቢያው፤ በእሥራት ጊዜም ሳይቀር መታወቂያ

ይጠየቅ ጀመር። ፍርሀት ከየአቅጣጫው ይመጣል፤ ለአብዮቱ ታማኝነት እንዲኖር ከሚሹ ሰላይ ካድሬዎች፣ ይግባኝ ከሌለው የቀበሌዎች ድንገተኛ እሥራት ወይም ፍተሻ እና የማሸበር ልምድ ካላቸው ከፍተኛ የፓርቲ መሪዎች። እንዲህ ያሉት መሪዎች፣ «ለዓላማቸው» ወይም ለግል ጥቅማቸው የቆሙ፣ ያለዚያም አሮጌውን ሥርዓት በማርክሳዊው ሥርዓት የሚተኩ ናቸው። የቱም ሆነ የቱ፣ ሕዝቡ የተማረው ነገር፣ የግል አስተያየት ከመስጠት መቆጠብንና፣ ከተቻለም በባለሥልጣኖች አለመታየትን ነው። የ1970 ዓ.ም የንጉሤ ደብዳቤ እንዲህ የሚል ተዘዋዋሪ መልእክት ነበረው።

«ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ጌታር እጫወታለሁ. . . ወደ ቤተ ክርስቲያን የሚመጡት ሰዎች እንደ ቀደመው ጊዜ ብዙ አይደሉም። ቢሆንም እግዚአብሔር አብዝቶ ይባርክናል፣ ያጽናናል፣ እምነታችንን በእርሱ እንድናጸና ይረዳናል። ምእመናንን ከጌታ ለማስከብለል የሚደረግ የውጭ ግፊት ባይኖርብንም፣ «በዚሁ ልቀጥል ወይስ ልተወው?» እስከማለት የሚያደርስ ከፍተኛ ጫና በግለሰብ ክርስቲያኖች ላይ በመድረስ ላይ ነው።»

የ1969ኙ አስጨናቂ ሁኔታ ቀይ ሽብር የሚል ስያሜ ተሰጠው። አዲስ አበባ ውስጥ ሌሊት ተኩስ ይሰማል። ጠዋት በየመስቀለኛ መንገድ ላይ የሰው እሬሳ ይታያል። በአስከሬኑ አጠገብ የሚያልፉትን ሁሉ ለማስጠንቀቂያነት የተዘጋጁ ጽሑፎች በአስከሬኖቹ ላይ ተለጥፏል። «የአብዮቱ ተቃዋሚዎች የሚደርስባቸውን ተመልከቱ» የሚል መልእክት አለው። የዚህ ዓይነቱ ድርጊት ዋና ስፍራው አዲስ አበባ ከተማ ቢሆንም፣ የቀይ ሽብር ብትር ወደ ገጠሩም ተስፋፍቶ ተማሪውንና ገበሬውን፣ ደሀና ሃብታሙን ጭምር በመጉዳት ላይ ነው። የያዘውን ሥቃይ ትዝታ ሰዎች ያስታውሱት፣ ወይ ሊረሱት ይሞክሩ ይሆናል።

በንጉሤ ዕድሜ ያለ አንድ ወጣት ለትምህርት ወደ አዲስ አበባ ለመሄድ ከጅማ በወሊሶ በኩል ይጓዝ ነበር። ወጣቱ የገጠመው ሁኔታ ወጣቶች የሚቃወሙትን ነገር ያመለክታል። በብዕር ስሙ ልዑል ተብሎ የሚጠራው ይህ ሰው፣ የአንድ ሀብታም ልጅ ነው። አባቱ ብዙ የእህል ወፍጮዎችና አውቶቦሶች ነበሯቸው። ቤተሰቡ አርቶዶክሳውያን ክርስቲያኖች ናቸው። ልዑል የዩኒቨርሲቲ ትምህርቱን በመከታተል ላይ እያለ፣ ቀስቃሽ በሆነው የኮሙኒስት ካድሬዎች ንግግር ውስጥ የዓለም ችግሮች የሚወገዱት፣ «ሀብታሞች ያላቸውን ከድሀ ጋር ሲጋሩ ነው» የሚል ተስፋ ሰማ።

ልዑል የማርክሲዝም ተከታይ ለመሆን ያለውን ፍላጎት የተመለከቱት የፓርቲ መሪዎች ወደ ደቡብ የሚሄድ አንድ የእድገት በኅብረት ዘመቻ ቡድን መሪ አድርገው ሾሙት። ተልዕኮው ወንጌላውያን ክርስቲያኖችን (ጴጌዎችን) ማጥቃትና አብያተ ክርስቲያናቸውንም መዝጋት ነበር። በዚህ መሠረት፣ የማጥቂያ ዘዴው፣ እሑድ እሑድ በማለዳ ቡድኑ ውስጥ ካሉት ሌሎች ካድሬዎች ጋር በአብያተ ክርስቲያኑ ዙሪያ ማድፈጥ ነው። ከዚያም ኃይማኖት አዲሲቱ ኢትዮጵያ ውስጥ ስፍራ የሌለው መሆኑን ድምፁን ከፍ አድርጎ በኃይል ቃል ይገልጣል። ቀጥሎ ደግሞ ካድሬዎቹ ወደ የቤተ ክርስቲያኑ ውስጥ በመግባት «ለማይታይ አምላክ ይጸልያሉ!» እያሉና እያሾፉ ያስወጧቸዋል።

አንድ ቀን ጠዋት አንዲት የአካባቢው ሴት በፖሊስ ከተከበቡት ክርስቲያኖች መሀል ብድግ ብላ፣ «ያላችሁትን ብትሉንም ወደ እግዚአብሔር ለመጸለይ ወደዚህ መጥተናል። አሁንም ከመሄዳችን በፊት እንጸልያለን» አለች። ይህን ተናግራ ጉባዔውን በጸሎት ትመራ ጀመር። ከባቢዎቹ ካድሬዎች በድርጊቷ ተናደዱና ወደ ፖሊስ ጣቢያ ወሰዷት። ያቀረቡባት ክስ «አብዮቱን ተቃዋሚ» የሚል ነበር።

ስድብና ማንገላታታቸውን ሳትናወጥ ተቋቋመችው። ከተፈታች በኋላ ያደረገችው የመጀመሪያ ነገር ያንገላታትን ሰዎች እቤቷ ምሳ መጋበዝ ነበር። የተጠሩት ካድሬዎች የተዘጋጀውን ምግብ ለመብላት በጉጉት መጡ። ምግብ የቀረበበት መሶብ ሥጋ ወጥን ጨምሮ ከአትክልት በተዘጋጁ ልዩ ልዩ ምግቦች ተሞልቷል። መመገብ እንዲጀምሩ ከመጋበዚ በፊት ወደፊት ወጥታ፤ የምትለው እንዳይሰማ ድምጻቸውን ከፍ አድርገው ቢስቁባትም መጸለይ የሚገባትን ጸለዮች።

ተቃዋሚዎቿ፤ ይህች ትሑት ሴትዋ በአካባቢው ላይ ያሳደረችውን ክርስቲያናዊ ተጽዕኖ ለመቋቋም ለብዙ ሳምንታት ለፉ። ይሁን እንጂ የአሥራት ማስፈራሪያቸውም ሆነ ሳምንታዊው የቤተ ክርስቲያን ከበባቸው እርሷንና ሌሎችን ክርስቲያኖች አልበተናቸውም። በመጨረሻ ካድሬዎቹ ከአካባቢው ሲሄዱ፤ የአካባቢው የፖለቲካ መሪ የሚሆን ሰው በሕዝቡ እንዲመረጥ ተወሰነ። ማን ተመረጠ? ይህቸው የተቃዋሚዎቿ የእግር እሳት የሆነች ጸሎተኛ ሴት!

ልዑል ደግሞ፤ በሌላ በኩል፤ ዩኒቨርስቲ ውስጥ ያሉ ክርስቲያን ተማሪዎችን ያሠቃያቸው ጀመር። አንድ ቀን፤ እዚያው አለ ምግብ ቤት ውስጥ፤ አንድ ወጣት ያዘዘውን ምግብ ከመቀረቡ በፊት አቀርቅሮ ሲጸልይ ልዑል አየውና፤ በቁጣ ብድግ ብሎ፤ «ምግቡን በገንዘብህ ነው የገዛኸው፤ ታዲያ ለምንድን ነው የሌለን አምላክ የምታመሰግነው?» አለና ጸላዩን ወጣት በኃይል በቡጢ እራሱ ላይ መታው።

ወዲያውኑ ልዑል የአካል ድንዛዜ ተሰማው። «ለምን መታሁት?» አለ ለራሱ። «ሰውዬው ምንም ሳያደርገኝ ነው የመታሁት።» በዚያ ባለፈና ባገደመ ቍጥር ድርጊቱ ትዝ እያለው ይጸጸት ነበር። እንደ ወትሮው መመገብም ሆነ ሰላማዊ እንቅልፍ መተኛት ተሳነው። ከሁሉም ይልቅ ከአእምሮው

ያልጠፋው ምስል ትጻልይ የነበረችው የገጠር ሴት በፍቅር የተሞላ ፊት ነው። ሊያሠቃያት ባደረገው ሙከራ ሁሉ አለመበገሯ ይደንቀዋል። በመጨረሻ፣ ልዑል አንድ ቀን ጠዋት ወደ አንድ ቤተ ክርስቲያን በመሄድ፣ ጋቢውን ተከናንቦ እያለቀሰ የእግዚአብሔርን ምሕረት ጠየቀ። ስለ መጽሐፍ ቅዱስ ምንም ባያውቅም፣ ደኅንነት ያገኘው ያን ጊዜ መሆኑን በኋላ ያስታውሳል። እግዚአብሔር ወዲያውኑ የሚያበረታቱ ክርስቲያኖች አዘጋጀለት። በአንድ ምሥጢራዊ የጥናት ቡድን ውስጥ መጽሐፍ ቅዱስን ያስጠኑት ጀመር። ይህ የዘመኑ «ሳኦል» «ጳውሎስ» ሊሆን እንደሚችል በማሰብ ነበር በእግዚአብሔር ቃል የሚያሳድጉት።

አዲሱ አማኝ ልዑል ወዲያውኑ ለሕይወቱ የሚያስጋ ስደት ደረሰበት። ስደቱ የመጣበት የጦር ሠራዊት ከሆነ ወንድሙ ነበር። ኩሎኔሉ ልዑልን ወደ ቡና ቤት ወሰደውና ለሁለቱም ቢራ አዘዘ። ልዑል ቢራ አልጠጣም ብሎ ሌላ ነገር ሲያዝ፣ «እውነትም አማኝ ሆነሃል ማለት ነው» አለ። የወንድሙ አነጋገር ያላማረውና ክፉ ነገር የተሰማው ልዑል ለመሄድ ብድግ አለ። ይሄን ወንድሙ ሽጉጡን አወጣ። ያን ጊዜ እንደ «የመንግሥት ጠላት» የተፈረጀ ሰውን መግደል በሕግ ያስጠይቀኛል የሚያሰኝ ፍርሀት የለበትም። ልዑል፣ የተቆጣ ወንድሙ እየተከታተለው መደበቂያ ፍለጋ ከቡና ቤቱ በሩጫ ሲወጣ ይጻልይ ነበር። መኪና የበዛበትን መንገድ በሩጫ ሲያቋርጥም ረጅም ግድግዳ እፊቱ ተደቀነበት። በመለኮታዊ ኃይል እርዳታ እንደ ምንም ተንጠላጥሎ በግድግዳው ላይ በመዝለል ለማምለጥ ቻለ።

በዚህ ሁኔታ ያመለጠው ልዑል፣ እሩጫው በዚያ አላበቃም፤ ከአገር ወጥቶ ወደ ኬንያ ሸሸ። ሌላ ሰው በመምሰል በአውቶቡስ ወደ ደቡብ ኢትዮጵያ የሄደበት ሁኔታ፣ ከባድ ቁጥጥር የሚደረግበትን የኢትዮጵያ ድንበር አቋርጦ ወደ ኬንያ የገባበት ዘዴ፣ አንዲት ሳንቲም ሳትኖረው እስከ ናይሮቢ የተጓዘበት

ሁኔታ፣ ያልተቋረጠ መለኮታዊ የመታደግ ሥራ ነበር። እያንዳንዱ ክንውን በእግዚአብሔር ላይ ያለውን እምነት አጠናክሮታል።

በመጨረሻም ልዑል ናይሮቢ እሚገኘው የስደተኞች ሠፈር ገብቶ መራራ ኑሮውን ይገፋ ጀመር። አስገራሚ ለውጥ ነው በሕይወቱ የተፈጸመው። ሀገሩ ሳለ፣ ክርስቲያናዊው የምሥራች ድምፅ ሬድዮ ጣቢያ ያስተላልፋቸው የነበሩ ፕሮግራሞች ለሕዝቡ ከፍተኛ ጠቃሚዎች ቢሆኑም፣ እርሱ ይንቃቸው ነበር። በ1970 ዓ.ም ማርክሳዊው የኢትዮጵያ መንግሥት ሬድዮ ማሠራጫውን ወርሶ፣ «የአብዮታዊት ኢትዮጵያ ድምፅ» በማለት ሰየመው። በመሆኑም ከውጭ የመጡት ሚስቶችና ወደ ናይሮቢ በመሄድ፣ በአማርኛ የተዘጋጁ ፕሮግራሞችን፣ ምሥራቅ አፍሪካ ጠረፍ ላይ ከምትገኘው ደሴት፣ ከሲጄልስ ወደ ኢትዮጵያ ያሠራጩ ጀመር። ልዑል ናይሮቢ ውስጥ ሆኖ ሲጸልይ ተአምራዊ በሆነ መንገድ ከስደተኛው ሬዲዮ ማሠራጫ ሠራተኞች ጋር ተገናኘ። እነርሱም በሬድዮ የሚሠራጩ አማርኛ ጽሑፎችን ሊያነብላቸው ፈቃደኛ መሆን አለመሆኑን ጠየቁት። እርሱም ድምፁ በሬድዮ መስማቱ የሚያስከትልበት ችግር መኖሩ ቢሰማውም፣ የተጠየቀውን አገልግሎት ለመቀበል ተስማማ። እናም ቀደም ሲል እንደ ሳኦል ያሳድዳቸው የነበሩ የኢትዮጵያ ክርስቲያኖች፣ ዛሬ እንደ ጳውሎስ ሆኖ በሚያገለግላቸው የልዑል ድምፅ ይማሩ ጀመር።

የቀይ ሽብር ዓመታት፣ 1969 እና 1970 ዓ.ም፣ የብዙ የውጭ አገር ሰዎችን ከኢትዮጵያ መውጣት አፋጠነው። ቢ እና ሙሬይ ግን እስከ 1972 ዓ.ም ድረስ ቆይተዋል። የሚስቶችና ወደ አየር መንገድ ኅብረት አይሮፕላኖች እራቅ ወዳሉት የአገሪቱ ደቡብ ክፍል ሲበርሩ፣ ካድሬዎች በሚያስነሷቸው ተቃውሞዎች የተነሣ ይቸገሩ ጀመር። አይሮፕላኖቹን የመውረስ አዝማሚያም ስለተከሰተ፣ ኅብረቱ አይሮፕላኖቹን ይዞ ከኢትዮጵያ ለመውጣት

ወሰነ። የአይሮፕላኖቹ ከኢትዮጵያ መውጣት በገጠሩ እርቀው የሚገኙ የሚስቶን ጣቢያዎችን ለችግር አጋለጣቸው። በመሆኑም አይሮፕላኖቹ ኢትዮጵያ ውስጥ በቆዩባቸው የመጨረሻ ሁለት ሳምንት፣ እሩቅ የሚገኙ የውጭ ሚስቶናውያንን ከስፍራው ለማግለል አንዳንድ የበረራ ዕድል ነበር የሰጧቸው። በዚሁ መሠረት የውጭ ዜጋ የሆኑ ሚስቶናውያን በቅጽበት ከሀገር ወጡ። በተጨማሪም፣ በመቶ የሚቆጠሩ የሚስቶኑ ትምህርት ቤቶች፣ ብዙ ክሊኒኮችና ሆስፒታሎች በማርክሳዊው መንግሥት ተወረሱ። አዲስ አበባ ውስጥ የነበሩ ሚስቶናውያን ወደ ማንኛውም የአገልግሎት ስፍራ እንዳይንቀሳቀሱ ተከለከሉ።

ምንም እንኳን ሚስቶናዊዎቹ መሪዎች አብያተ ክርስቲያንን ለሚመጣው ሁኔታ በጥድፊያ ቢያዘጋጁዋቸውም፣ የሚስቶናውያኑ በቅጽበት መለየት ምእመኑን ያስደነገጠና ግራ ያጋባ ድርጊት ነበር። አንዳንድ ክርስቲያኖች ሚስቶናውያኑ በግዴለሽነት የተወደዋቸው ስለመሰላቸው፣ ቁጣና የበቀል ስሜት አድርገዋቸው ነበር። ያም ሆነ ይህ ታማኝ እግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያኑን ለማጎልበት ወንጌላዊ ኪዳሞን የመሰሉ ሰዎችን አስነሥቷል። እንዲህ ያሉ ሰዎች አገር አቀፍ መንፈሳዊ አገልግሎት አበርክተዋል።

አገልግሎታቸውን ሲያከናውኑ፣ አንዳንድ ጊዜ፣ ደብረዘይት፣ ባቦጋያ በሚገኘው የኤስ ኣይ ኤም የጉባዔ አዳራሽ ይገለገሉ ነበር። ባቦጋያ ለተለያዩ ጉባዔዎች ማካሄጅና ለሚስቶኖች ሁሉ ማረፊያነት ለረጅም ጊዜ አገልግሏል። እንደ ሰው ሲታሰብ ስፍራው በማርክሳዊው መንግሥት መወረስ ነበረበት። መላእክት ስለጠበቁት ይሆናል ያ ዕድል ያልገጠመው። ስፍራው የእግዚአብሔር ቸርነት ሆኖ፣ በአብዮቱ ወቅት፣ ክርስቲያኖች መንፈሳዊ መበረታታት የሚያገኙበት ድብቅ ቦታ ነበር።

ያኔ ነበር ንጉሤ አሥመራ ያገኛቸው ሦስት የአየር ኃይል አባላት ደብረዘይት ወደሚገኘው የአየር ኃይል ሠፈር የተዛወሩት። እዚያ እንደደረሱም፣ በአካባቢው ላሉ ሰዎች ወንጌልን ለማስማት በሚያደርጉት ጥረት ትረዳቸው ዘንድ አዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ አጠገብ የነበረችውን ኅብረት ቃለ ሕይወት ቤተ ክርስቲያን ጠየቁ። ብዙ ምሥጢራዊ ስብሰባዎች፣ የጥምቀት ሥርዓት፣ የጌታ እራት እና ልዩ ምክክሮች የሚደረጉባት አንድ የሣር ጎጆ ደብረዘይት ውስጥ ቢሾፍቱ ሐይቅ አጠገብ ነበረች። አንድ ቀን፣ ሦስቱ የአየር ኃይል አባላትና ስድስት ሌሎች ሰዎች ሣር ጎጆው ውስጥ ተሰበሰቡ። ከዚህ ጅማሬ የተወለደው ኅብረት ሥር ሰድዶ ብርቱና ትልቅ ቤተ ክርስቲያን ሆነ።

ከሦስቱ የአየር ኃይል አባላት ግርማና ሰሎሞን ሥራቸውን ሲተዉ፣ ሰሎሞን ግን የአየር ኃይል አይሮፕላኖችን ለመጠገን ለሁለት ሳምንት አገልግሎት ወደ አስመራ መብረሩን ቀጠለ። እዚያ በሚቆይበት ጊዜ ጦር ሠፈሩ ውስጥ የአማኞችን መንፈሳዊ ሕይወት ለማጠናከር በምሥጢር ይሠራ ነበር። ወደ ደብረዘይት ሲመለስ ደግሞ፣ ከሁለቱ ጓደኞቹ ጋር ሆኖ፣ ምእመናኞቻቸው ማርክሳውያን ቤተ ክርስቲያን በመዝጋት፣ ትምህርት ቤት በመውረስ፣ ቤታቸውን በድንጋይ በመደብደብና በመሳሰሉት ዘዴዎች የሚያደርሱባቸውን ማስፈራራት ይቋቋሙ ዘንድ ያበረታቷቸዋል።

የውጭ አገር ሰዎች ወደ የሀገራቸው በሸሹበት በዚያ ጊዜ፣ የሀገሪቱ ተወላጆች የሆኑ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች «ዘውዳዊው ጉባዔ» በመባል ስብሰባ አዘጋጀ። በጉባዔው ላይ ንግግር ካደረጉት መካከል የምሥራች ድምፅ ሬድዮ ጣቢያ ሠራተኛ የነበሩት አቶ ሰሎሞን አንዱ ነበሩ። ሰውዬው፣ በእምነት ተከላካይነት ስጦታ የተቀቡ፣ በሰፊው ያነበቡና ማርክሳዊውን አስተምህሮ ከእግዚአብሔር እውነት ጋር በማገናዘብ ለማስተማር የሚችሉ

ነበሩ። ማርክሊዝምን ሳይጠቅሱ ብሉይ ኪዳንን ነበር እንደ ማስተማሪያ ጽሑፍ የሚጠቀሙበት።

ያ ጉባዔ፣ «አክሊልህን ጠብቅ» በሚለው የማበረታቻ ጭብጡ ለረጅም ጊዜ ይታወስ ነበር። ቃሉ፣ ክርስቶስ በዮሐንስ ራእይ ውስጥ ለሰባቱ አብያተ ክርስቲያን ካስተላለፈው ማስጠንቀቂያ የተወሰደ ነው። «እስከ ሞት ድረስ የታመንህ ሁን፤ የሕይወትንም አክሊል እሰጥህለሁ» ብሏል በመጨረሻ ሁሉን የሚገዛ መሲሕ። አቶ ሰሎሞንንና ወንጌላዊ ኬዳሞን የመሳሰሉ የቤተ ክርስቲያን ቁልፍ አገልጋዮች ትውልዳቸው የሆነ አማኝ ሁሉ በጌታው የጸና እምነት ይኖረው ዘንድ ለጌታ ክብር በትጋት ይሠሩ ነበር። ዋናው ማበረታታት ግን፣ «ቶሎ ብዬ እመጣለሁ፤ ማንም አክሊልህን እንዳይወስድብህ፤ ያለህን አጽንተህ ያዝ» የሚለው የጌታ ቃል ነበር።

እንደታየው፣ የቤተ ክርስቲያን የወደፊት አመራር ከባድ አደጋ የገጠመው መሆኑ ስለተረጋገጠ፣ ጥቂት ወጣት መሪዎች ከአገር ለማስወጣት ሙከራ ይደረግ ዘንድ፣ አብያተ ክርስቲያን መሪዎችና ሚስዮናውያን ተስማሙ። ከተላኩት አንዱ፣ ወሊሶ የነበረው የንጉሤ ዘመድ ነው።

ብሔራዊይቱ ቤተ ክርስቲያን ደጋፊዎቿን በማጣት ላይ ናት። አገሪቱ ውስጥ የቀሩት ሚስዮናውያን፣ በኮሙኒስቶች ሥር መተዳደርን በተግባር አያውቁትም። ከግል ልምድ ባይሆንም ከምርምር ትምህርታቸው ስለ ሥርዓቱ ለመናገር ይችላሉ። «ለክርስቶስ ተሠቃየሁ» የሚለውን የሮማኒያዊውን የሪቻርድ ወርምብራንድ መጽሐፍና ሌሎች ጠቃሚ ጽሑፎችን ለክርስቲያኑ ኅብረተሰብ አቅርበዋል። እንዲህ ያሉ ትምህርቶችን ያቀርቡ የነበሩ፣ እንደ ሀዋርያ ብራንት የተባሉ ሚስዮናውያን ከኢትዮጵያ ተባረሩ። ምዕራባውያን በሚያስተምሩበት ጊዜ ሲያዳምጡ የተገኙ ኢትዮጵያውያንም ከባድ ክስ ይቀርብባቸው ጀመር። «ታዲያ ማን ይድረስና ይርዳን?» አሉ ኢትዮጵያውያን።

ከቻይናውያን ክርስቲያኖች ጋር የተደረገ ግንኙነት

የመቄዶንያው ሰው ጳውሎስ ሄዶ ያገለግላቸው ዘንድ አንደጠራው ሁሉ፣ የጥቂት ኢትዮጵያውያን ድምፅም በሺህ ማይልስ በሚቆጠር እርቀት ላይ በነበሩ ባልና ሚስት ተሰማ። ቻይናውያኑ ዩ ክዋንግ ህሴህና ሚስታቸው ሊሊ ነበሩ። ባልና ሚስቱ ለንደን እሚገኝ አንድ ክርስቲያናዊ ኮሌጅ ውስጥ የማነቃቂያ ኮርስ በመስጠት ላይ ነበሩ። ያን በማድረግ ላይ እያሉ ከአፍሪካ የሄዱ ተማሪዎች በጊዜው ስለነበረው የኢትዮጵያ ሁኔታ ነገሯቸው። ዩ ክዋንግ ለክርስቲያኖች ስደት ዜና እንግዳ አልነበሩም። ከ1937-1945 ዓ.ም (እ.ኤ.አ) በቻይናና በጃፓን መካከል በተደረገው ጦርነት ጊዜ በወታደርነት ከተሳተፉ በኋላ እንደገና ዩኒቨርስቲ ገብተው ትምህርታቸውን አጠናቅቀዋል። በሠላሳ ዓመት ዕድሜያቸው፣ በ1950 ዓ.ም አገራቸው ውስጥ ከተፈጠረው ሁኔታ በመሸሸ፣ ከነሚስታቸው፣ ሆንግ ኮንግ፣ ታይዋን፣ ማሌዥያ እና ፊሊፒንስ በተባሉ አገሮች እየተዘዋወሩ፣ በየመንፈሳዊ ተቋማት ውስጥ ሲያስተምሩ ቆይተዋል። በዚህ ጊዜ ቻይና ውስጥ ከነበሩ ክርስቲያኖች፣ ከታሠሩትም ጭምር በተለያዩ ዘዴዎች ይገናኙ ነበር። በዚህ ሁኔታ በስደት ላይ ከነበረችው የቻይና ቤተ ክርስቲያን ጋር የቅርብ ግንኙነት መሥርተዋል። እንዲህ እንዲያደርጉ በተለይ ያነሣሣቸው፣ ዋግ ሚንግ-ቱ በተባለ ክርስቲያን ሕይወትና የጽሑፍ ሥራው መመስገባቸው ነው። ዩ ክዋንግ በጊዜው ከተሰማሩበት አገልግሎት አንዱ፣ ኤ. ደብልዩ. ቶዘር በተባለ ደራሲ የተጻፉ ሁለት መጻሕፍትን ማለትም «Knowledge of the Holy» እና "The Pursuit of God" የተባሉትን መተርጎምና በሕቡዕ ለነበሩ የቻይና አብያተ ክርስቲያን መላክ ነበር። ሁለተኛው መጽሐፍ በተለይ ሆንግ ኮንግ ውስጥ አሥራ ሁለት ጊዜ ተደጋግሞ ታትሟል።

ዩ ክዋንግ ሀሴህ ለንደን ሆነው ስለ ኢትዮጵያ ይጸልዩ ነበር።
 ያን በማድረግ ላይ እንዳሉ ነው ወደ ኢትዮጵያ ይመጡ ዘንድ፤
 ባልና ሚስት የሆኑ ሁለት አሜሪካውያን አስፈላጊውን ወጪ
 የሸፈኑላቸው። በጊዜው የጂማ መጽሐፍ ቅዱስ ተቋም አስተዳዳሪ
 ለነበሩት ለፖል ባልስኪ አንድ ሰው፤ እነ ዩ ክዋንግን
 በማስተዋወቅና ቻይናውያን ክርስቲያኖች መሆናቸውን በመግለጥ
 ደብዳቤ ጻፈላቸው። እነ ዩ ክዋንግ ወደ ኢትዮጵያ በመጡ ጊዜ፤
 ጎብኚዎቹ የቆይታ ጊዜያቸውን ከተማሪዎቹ ጋር ያሳልፉ ዘንድ
 ሚስተር ባልስኪ የትምህርት ቤቱን ፕሮግራም ለሦስት ቀን
 አቋረጡት። ሚስተር ባልስኪ የመጀመሪያውን ዕለት የዩ ክዋንግ
 አገልግሎት በታላቅ ተመስጦ አዳመጡት። ዶክተር ባልስኪ፤
 ቤተሰቦቻቸው ከዩክሬይን የተሰደዱ ካናዳዊ እንደ መሆናቸው
 በመጠኑም ቢሆን የግፍን ምንነት ያውቁታል። የተከበረውን
 ቻይናዊ በጥምና በማጥናት «የዚህ ሰው ትኩረት ምን ላይ
 ይሆን?» ይሉ ነበር ሚስተር ባልስኪ። ሰውየው በመጀመሪያ
 ጉብኝታቸው ጊዜ ያተኮሩት፤ ዮሐንስ ወንጌል ምዕራፍ 19
 ውስጥ፤ ሐዋርያው ዮሐንስ ክርስቶስ በተሰቀለ ጊዜ፤ በቅርቡ
 የነበረ ብቸኛ ሐዋርያ መሆኑን በሚገልጠው ክፍል ላይ ነበር።
 «ኢትዮጵያ ውስጥ የዚህ ተመሳሳይ የሆነ ነገር ለማድረግ
 የተዘጋጀ ማን ነው? ታማኞች ለመሆን ከፈለጋችሁ፤ እነሆ፤
 ጊዜው አሁን ነው። ይህን ማድረጋችሁ የሚያስከፍላችሁን ዋጋ
 መክፈል አለባችሁ» አሉ ዩ ክዋንግ።

ዩ ክዋንግ ከጅማ ወደ አዲስ አበባ በተመለሱ ጊዜ፤ በርከት
 ካሉ ክርስቲያኖች ጋር ይገናኙ ዘንድ ሚስተር ባልስኪ እና
 ሌሎችም ሚስቶናውያን ከፍተኛ ጥንቃቄ የተሞላበት የግንኙነት
 መንገድ አዘጋጅተው ነበር። እነ ሚስተር ባልስኪ፤ ሚስተር ዩ
 ክዋንግ እንደገና ወደ ኢትዮጵያ እንደሚመለሱ ያላቸውን ተስፋ
 ሲገልጡ፤ «እዚህ አገር ውስጥ ሊያከናውኑት የሚገባ ሥራ
 አላለቀም። እንደገና መምጣት አለብዎት» አሉ። በዚህ መሠረት

ሰውዬው ከመጀመሪያው ሌላ፤ አምስት ጊዜ ወደ ኢትዮጵያ ተመላልሰዋል።

በዚህ መሠረት አንድ ቀን፤ ወደ ኢትዮጵያ ለሁለተኛ ጊዜ ለመምጣት ያሰቡ መሆናቸውን ገልጠው፤ ለጉዞው ይዘጋጁ ዘንድ ለሚስታቸው ይነግሯቸዋል። እኚህ ቀጭንና ጠንካራ ሚስታቸው ከጎናቸው መሆናቸው፤ እንዲሁም ጥሩው የእንግሊዝኛ ችሎታቸው ነበር የሁለተኛ ጊዜ የኢትዮጵያ ጉብኝትና አገልግሎታቸውን ከፍ ያደረገው። የጂማ ሁኔታ ከቀድሞው የባለ ሆኖ ነበር። የመጽሐፍ ቅዱስ ተቋሙ የመዘጋት አደጋ አንዣቦበታል። ተማሪዎቹም ሚስቶናውያን ሊመልሷቸው የማይቻሏቸው አስቸጋሪ ጥያቄዎችን መጠየቅ ጀምረዋል።

«ዋናው ጉዳይ መታዘዝ ነው» አሉ ዩ ክዋንግ። ፍርሀት በየቦታው ሰፍኗል፤ ሰዎች ታሥረዋል ወይም የደረሱበት አይታወቅም። የ ዩ ክዋንግ ማበረታቻ ቃል «እግዚአብሔርን እንጂ ሰውን አትፍሩ» የሚል ነበር።

ዩ ክዋንግ በስድስት ሳምንታት ቆይታቸው፤ በጊዜው አጠራር አራት ክፍለ አገሮች ውስጥ ከሚኖሩ ክርስቲያኖች ጋር በምሥጢር ተገናኝተዋል። አንድ ጊዜ ሚስተር ፖል እና ሙሬ ዩ ክዋንግን አጅበው ሲጓዙ፤ ወታደሮች መንገድ ላይ ለፍተሻ አስቆሟቸው። ያኔ ታዲያ፤ አንደኛው ወታደር ለሌላው ሚስተር ዩ ክዋንግን እያመለከቱ፤ «ይህ ቻይናዊ ከደርግ ባለሥልጣናት ዘንድ የመጣ መሆን አለበት፤ አሳልፈው» ብሎ በሹክሹክታ ሲነግረው እነ ሚስተር ባልስኪ ሰምተው ተገርመዋል። ወታደሩ ይህን ያለው፤ ያኔ ቻይናውያን ኮሚኒስቶች በብዛት ወደ ኢትዮጵያ ይገቡ ስለነበር ነው።

እነ ዩ ክዋንግ፤ አዲስ አበባ ውስጥ፤ በየሁለቱ ቀን አንድ ጊዜ፤ ዘጠኝ የክርስቲያን ቡድኖችን አነጋግረዋል። በእነዚህ ጊዜያት፤ ኢሳይያስ ምዕራፍ 41:10 ውስጥ ያለውንና፤ «እኔ ከአንተ ጋር

ነኝና አትፍራ፤ እኔ አምላክህ ነኝና አትደንግጥ፤ አበረታሃለሁ፤ እረዳህማለሁ። በጽድቄም ቀኝ ደግፌ እይዝሃለሁ። እነሆ፤ የሚቆጡህ ሁሉ ያፍራሉ፤ ይዋረዱማል፤ የሚከራከሩህም እዳልነበሩ ይሆናሉ፤ ይጠፉማል።» የሚለውን የእግዚአብሔር ቃል በማሰማት ክርስቲያኖችን ያበረታቷቸው ነበር። የዩ ክዋንግ ማበረታቻ ቻይናውያንንም ረድቷቸዋል። ብዙዎቹ ቻይናውያን አማኞች በእርሳቸው ስብከት አማካይነት እግዚአብሔርን ያወቁና ሕይወታቸውም የተስተካከለ መሆኑን በምስክርነታቸው ያረጋግጣሉ።

ቻይናዊው አዲስ አበባ ውስጥ በምሥጢር ከአደረጉት ስብሰባ በአንደኛው ላይ፤ በተደጋጋሚ ታሥረው የነበሩ አሥራ ሁለት ወጣቶች ተገኝተው ነበር። በውይይቱ ወቅት የቻይናዊው ንግግር የሚያበረታታና ግልጽ ሆኖ፤ «ለክርስቶስ መሠቃየት ብድራት አለው። ታማኞች ሁኑ፤ በእምነት ተጋድሏችሁ ግፉበት» የሚል ነበር። ዩ ክዋንግ፤ አንዳንድ ጊዜ ፈተናቸው በጠነከረ ጊዜ፤ ኢትዮጵያውያንን የሚያበርታቱዋቸው፤ የቻይና ክርስቲያኖችን ስደትና መከራ በመንገር ነበር። በእምነታቸው ምክንያት ሥቃይ ከደረሰባቸው ሰዎችም ጥቂቶቹን በምሳሌነት ጠቅሰዋቸዋል። ከእነዚህ አንዱ የዩ ክዋንግ ጓደኛ የነበሩት ዋንግ ሚንግ-ታው ሲሆኑ ሃያ ሦስት ዓመታት ታሥረዋል። በምሳሌነት የተጠቀሱት ሌላ ሰው፤ ዋች ማን ኒ የተባሉት ናቸው። እኚህ ሰው «ትክክለኛ ው የክርስትና ሕይወት» በተሰኘው ተወዳጅ መጽሐፋቸው ሳቢያ በአሜሪካ የታወቁ ሲሆኑ፤ አሥራ አምስት ዓመት ከታሠሩ በኋላ የይቅርታ ደብዳቤ ጽፈው እንዲፈቱ ቢጠየቁ እምቢ በማለታቸው፤ እስከ ዕለተ ሞታቸው እሥር ቤት ውስጥ ኖረዋል።

በኋላ ሚስተር ዩ ክዋንግ ሲናገሩ፡- «በእያንዳንዱ ስብሰባችን ጊዜ የመንፈስ ቅዱስ በመካከላችን መገኘት ይሰማን ነበር። ስብሰባዎቻችን ፍሬ ሲያፈሩ በተደጋጋሚ ተመልክተናል። አንድ

ሰውዬ እንዲህ አለን <ባለፈው ዓመት መጥተው ከዮሐንስ ወንጌል በመጥቀስ በሰበኩበት ጊዜ እኔ አማኝ አልነበርኩም። አሁን ግን ነኝ።> ሌላው ሰውዬ ደግሞ እንዲህ አለ፤ <ዩ ኩዋንግ ባለፈው ስብሰባችን ጊዜ የተናገሯቸውን ሁሉ አስታውሳለሁ።> ሰውዬው ይህን የተናገረው፤ በሁለተኛው ዓመት ስብሰባችን ጊዜ፤ ለተሰበሰቢዎች ሲያስተዋውቀኝ ነው። በመጀመሪያ ዓመት ጉብኝቴ ጊዜ፤ ተስፋ ቢስ ነኝ የሚል አንድ ማርክሳዊ የፖሊስ መኩንን ወደ እኔ መጥቶ ነበር። ያኔ ፊት ለፊት አላናገርኩትም። በሚቀጥለው ዓመት ጉብኝቴ ወቅት ከዳንኤል መጽሐፍ በማስተምርበት ጊዜ ግን አስተርጓሚዬ እርሱ ነበር» ብለዋል።

በዚህ ሁኔታ ነበር እግዚአብሔር ለኢትዮጵያውያን አማኞች ያኔ እረኛን ያመጣላቸው። ኢትዮጵያውያን ተስፋ በቆረጡ ጊዜ በዩ ከዋንግና በሌሎች የኮሙኒስት ሥርዓት ኑሮን በተለማመዱ ክርስቲያኖች አማካይነት፤ በዚህ ሁኔታ ተበረታተዋል። በክርስቶስ አካል ውስጥ ያላቸውን አንድነት ተገንዝበዋል፤ እግዚአብሔር የሰዎችን አስከፊ ሁኔታ ወደ መልካም ፍሬነት እንደለወጠም ሰምተዋል። በማያምን መንግሥት ሥር የመኖር መርሆዎች በሕቡዕ ለሚሰባሰቡ ክርስቲያኖች ታድለዋል። በዓለም ዙሪያ እንዳሉት አብያተ ክርስቲያን፤ የኢትዮጵያ አብያተ ክርስቲያንም፤ እራሳቸውን ለረጅም ጊዜ የማቆያ ብልህት ፈጥረው ነበር። በመጨረሻ እንደታየው ራስን ማቆየት ብቻ አልነበረም ውጤቱ። የአማኞች መንፈሳዊ ሕይወት በጣም ጥራትና ብርታት አግኝቶ ነበር። ይህን ሁኔታ የተመለከቱ ብዙ ሰዎች፤ በስደት ላይ ቢሆንም፤ በእግዚአብሔር እርዳታ ሕያው ወደ ሆነው ብርቱ ክርስቲያናዊ አንድነት ተጨምረዋል።

ከላይ ከተጠቀሱት ብርቱ አማኞች አንዷ፤ የንጉሤ በጣም ጠቃሚ አጋር የሆነችው ፋንታዬ ነች።

የልብ አንድነት

ፋንታዬ ከተማ አደግ ወጣት ስትሆን ፣ የከፍተኛ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርቷን አጠናቅቃ፣ ዕድል የሚከፍትላትን በር በመጠበቅ ላይ ናት። የቤተሰቦቿ መኖሪያ፣ አይሮፕላኖች ከሚንሸራሸሩበት ሰማይ በታች ባለው ቦሌ አካባቢ ነው። የተማረችው፣ ረጃጅም ፎቆች፣ ሰፋፊ ጎዳናዎችና ፋብሪካዎች በሚበዙበት መሐል ከተማ ነው። ከተማዬ፣ አዲስ አበባ ማለት ነው። የአፍሪካ አንድነት ድርጅት ጽሕፈት ቤትና ብዛታቸው አንድ መቶ የሚሆን ኤምባሲዎች ያሉባት ናት። በቅርቡ አገሪቱ መከተል በጀመረችው ማርክሳዊ ፖለቲካ ሳቢያ፣ ራሺያውያን፣ ኩባውያንና ቻይናውያን ከተማዬን አጥለቅልቀዋታል። ይህን የተመለከተችው ፋንታዬ፣ «እነዚህ አዲሶቹ ፈረንጆች ምን ያመጡ ይሆን?» እያለች ታስብ ነበር።

እንደ ብዙዎቹ የአዲስ አበባ ነዋሪዎች፣ የፋንታዬ ቤተሰቦችም አርቶዶክሳውያን ክርስቲያኖች ናቸው። ከአርባ የሚልቁ የአርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያን ከተማዬ ውስጥ አሉ። ዋና ዋና የቤተ ክርስቲያን በዓላት በሚደርሱበት ጊዜ፣ ፋንታዬና ወንድሞቿ ለበዓሉ ስለሚዘጋጀው ምግብና ስለ ዝግጅቱ እያሰቡ ይደሰቱ ነበር። በበዓሉ ዕለት የሚለብሱትን ልብስም ያዘጋጃሉ። ፋንታዬ መልካም ቁመና፣ ኮስታራ ፊትና ረጋ ያለ አስተያየት ያላት ልጅ ነበረች። ደረቱ ላይ መስቀል የተጠለፈበት የሀገር ልብስ ለብሳ ስትታይ ውበቷ ይደምቃል። እነፋንታዬ በጉጉት ከሚጠብቋቸው በዓላት አንዱ መስቀል ነው። በተለይ የደመራው ሥርዓት ያስደስታቸዋል። የገና በዓልንም እንዲሁ በሚዘጋጀው በመብል መጠጥና በቤተ ክርስቲያን ሥርዓት ይወዱታል፤ ጥምቀትንም እንዲሁ።

አዋቂነት ይዞት የሚመጣው ኃላፊነት፣ በፋንታዬ ዙሪያ ብቅ ይል ጀመር። አንድ ቀን የበዓሉን ግብዣ በቤቷ የምታሰናዳ እናት

ትሆናለች። ይህ ነበር የሴቶች ሥራ ነው የሚባለው። አሁን ግን የማርክሲዝም ሥርዓት በኢትዮጵያ በመስፈኑ፣ አዲስ ሥራ ብቅ በማለት ላይ ነው። በዓላት በዝምታ በመታለፍ ላይ ናቸው። የአርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያን ባይዘጉም፣ ክልላቸው በአብዮቱ እጅጉን ጠብቧል። በዓላት የሚከበሩበት መስቀል አደባባይ፣ «አብዮት አደባባይ» ተብሏል። የፓርቲው በዓል በሚከበርበት ጊዜ፣ ተሠልፎ ወደ አደባባዩ አለመውጣት ያስቀጣ ነበር። ሴቶችም ወንዶች በሚሠሩት ሥራ ሁሉ እንዲሳተፉ ተደረገ። ፋንታዬ፣ በዙሪያዋ ያሉትን ማኅበረሰቦች በጽሞና እየተመለከተች፣ «ከዚህ ሁሉ ነገር የእኔ ስፍራ የት ይሆን?» ትል ነበር።

በሕይወት ውስጥ እውነቱና መልካሙ ነገር የቱ መሆኑን ለማወቅ የነበራት ርህብ፣ ፋንታዬ መሰላ ከሆኑ ወጣት ሴቶች ይልቅ ጠለቅ ብላ እድትመራመር አደረጋት። ቤተ ክርስቲያን ግቢ ውስጥ ለረጅም ጊዜ ቆማ በግዕዝ የሚዜመውን ቅዳሴ እያዳመጠች፣ «የቅዳሴው ቃል ትርጉም ምን ይሆን?» እያለች ታሰላለች ነበር። የእግዚአብሔር ቃል ከሆነው መጽሐፍ ቅዱስ ለመማር ባላት ፍላጎት፣ በብሥራተ ወንጌል ሬድዮ አማካይነት በአማርኛ የሚተላለፈውን ትምህርት ትከታተል ነበር።

በዚህ መሠረት ክፍሏ ውስጥ ለብቻዋ በመሆን በሬድዮ ሥርጭቱ አማካይነት ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ በተደጋጋሚ አዳመጠች። የኢየሱስን ጌትነት ተረዳች። «እግዚአብሔርንና ሰውን ያስታረቀ» መሆኑን ብቻ ሳይሆን፣ በኃጢአተኞች ላይ የነበረውን የሞት ፍርድ ለመሻር ሕይወቱን የሰጠ መሆኑንም ተገነዘበች። የእርሷ ኃጢአትም ይቅር የመባሉ ዋስትና ተሰማት። ይህን ከእግዚአብሔር ቃል የቀረበ ምስክርነት በማመን ኢየሱስ ክርስቶስን «ሥጋ እንደሆነ ቃል» ተቀበለችው። እንደ መሢሕነቱ ከሞት ተነሥቶ የለም? የሚያስፈልጋትን ሁሉ ይሰጣት ዘንድ፣ ወደ እርሱ እንድትመጣ አልጠራትም?

የብሥራተ ወንጌል ሬድዮ መልእክት ነፍሷን መገበው። አንድ ቀን ግን ማርክሳውያን ባለሥልጣኖች ወደ ሬድዮ ጣቢያው ገብተው፤ እነኝን በጣም የሚፈሩዋቸውን የማስተማሪያ ቴፖች አወደሟቸው። ድርጊቱ ፋንታዬንና ሌሎች እጅግ ብዙ ሰዎችን አንድ ትልቅ ነገር አሳጣቸው።

እንደ ሌሎቹ ሁሉ፤ ፋንታዬም መንፈሳዊ ጽናት ለመሻት ወደ ሕቡዕ ስብሰባዎች ትሄድ ጀመር። በ1970 ዓ.ም አንድ ምሽት፤ ከሌሎች አማኞች ጋር አንድ ቤት ውስጥ እንደ ተሰበሰበች፤ ከወሊሶ የመጣ አንድ ሰውዬ ወደነበሩበት ጎራ አለ። ያን ምሽት፤ ሰውዬውም ሆነ ፋንታዬ ለዘላለም ያስታውሱታል። የምሽቱ ጎብኚ የሆነው የንጉሤ ዓይኖች በማግኔት እንደ ተሳበ ብረት ፊት ለፊት ወደተቀመጠችው ወጣት ተወረወረ። በዚያ ምሽት፤ እዚያ ቤት ውስጥ ንጉሤ ካያቸው ሰዎች አንዷ ሆኖ ሳለ፤ ለምንድን ነው ቀልቡን የሳበችው? ደልዳላና ኮስታራ ናት፤ ንጉሤን የሳበው ፈገግታዋ ነው ወይስ አስተያየቷ? ከዚያ ቢፊት አዲስ አበባ ውስጥ ወደአሉ ሕቡዕ የስብሰባ ስፍራዎች ይሄድ ነበር። በደንብ የተጠበቁ፤ ጥሩ አምልኮ፤ የእግዚአብሔር ቃል ጥናትና የጋራ መበረታታት የሚታይባቸው ነበሩ። ለምንድን ነው ይህች ወጣት፤ በስብሰባው ጊዜና በኋላ፤ ወደ ወሊሶ ሲጓዝ፤ በአረፍት ጊዜውና በቀጣዩ ዕለት የሚያስተምረውን ትምህርት ሲያዘጋጅ ከሕሊናው ያልጠፋችው? ለወንድ ላጤነት ሕይወቱ ይህ ትዝታ እንግዳ ነገር ነው።

ንጉሤ፤ ዕድሜው ከሀያ አምስት በላይ ቢሆንም፤ ወንድ ላጤነትን በጥንቃቄ ይዞ፤ በሕይወቱ በማንኛውም ሁኔታ አምላኩን ለማስደሰት ወሰነ። ታዲያ ከፋንታዬ ጋር በመገናኘቱ ውስጥ የእግዚአብሔር ዓላማ ምን ይሆን? «እንደ እኔ ካለ ሰው ጋር ለመቀራረብ ትችል ይሆን? እንደገናስ እንገናኝ ይሆን?» አለ ንጉሤ ለራሱ።

አዎ፤ በሚቀጥለው የአዲስ አበባ ጉዞው ወቅት ለአጭር ጊዜ ተገናኝተዋል። እንደ ቀድሞው ሞገስን ተጎናጽፋ ፊት ለፊት ተቀምጣ ነበር። በሕብረት የመሆንን ልምድ ተጋሩ። ጣቶቹ በሚወደው የጌታር ክር ላይ እየተርመሰመሱና ልቡ እያዘመ፤ ከእርሷ ጋር በዝማሬ ለማምለክ በመቻሉ ብቻ ደስተኛ ነበር።

ከእርሱ ጋር ደብዳቤ ለመለዋወጥ ትፈቅድ ይሆን? ይህንኑ አሳብ ቀስ ብሎ ጠየቃት፤ «አዎ እፈቅዳለሁ» ነበር መልሷ።

ወደ ቤቷ ተመልሳ እርሷም ነገሩን ታሰላሰል ጀመር። ከንጉሤ ጋር ለመጀመሪያ ጊዜ ከመገናኘቷ አንድ ወር ቀደም ብላ ነበር፤ አማኝ የሆነ ባል እንዲሰጣት እግዚአብሔርን በግልጥ የጠየቀችው። ዕድሜዋ ሀያ አንድ ዓመት ነው። ጸሎቷ፤ በሕይወቷ ዋና የሆነውን ይህን ነገርና የወደፊት ሁኔታዋን ለእግዚአብሔር ማስረከብ ነበር። ያላችው ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ያላትን የጸሎትና የአምልኮ ጊዜ ከማይወዱላት ቤተሰብ ጋር በመሆኑ፤ ብቸኝነቱ ይሰማት ጀምሯል።

ቤተሰቦቿ፤ በቤተ ክርስቲያኒቱ የተደነገጉ በዓላትን እንዲሁም ለመላእክትና ለቅዱሳን የተለዩ ዕለትን የሚያከብሩ ኦርቶዶክሳውያን ክርስቲያኖች ናቸው። ፋንታዬ ወደ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ትሄድ በነበረ ጊዜ፤ ወደ ቤተ መቅደስ ከመግባት ይልቅ ውጭ ሆኖ መጸለዩን ነበር የምትወደው። ሥርዓቱን ታድርገው እንጂ እምነትና መረዳትዎ ሥር የሰደደ አልነበረም። የብሥራተ ወንጌል ሬዲዮ ጣቢያ መንፈሳዊ ፕሮግራሞችን ማዳመጥ ከጀመረች ወዲህ ነው መንፈሳዊ አኗኗርን የተለማመደችው።

ፋንታዬ ከንጉሤ ጋር በተገናኘችበት የመጀመሪያ ምሽት ወደ ቤቷ የተመለሰችው፤ ቀድሞ በማታውቀው ሁኔታ መደናገርና መታወክ እየተሰማት ነው። ቀደም ሲል የተሰማትን ነገር ለማስታወስ ሞክረች። ጸሎት ቤቱ ውስጥ አሻግራ

የተመለከተችውና ከወሊሶ የመጣው እንግዳ በጣም አጭር ነው። ያን ጊዜ ዓይኖቿን ወደ ሌላ አቅጣጫ ልትልካቸው ብትሞክርም አንዳች መስህብ የጎተታቸው ይመስል እምቢ እያሏት ወደ እርሱ ይመለሳሉ። እርሱም ድርጊቷ ያስደሰተው መሆኑን በፈገግታ ይገልጥላታል። የቁመቱ ማጠር ባያስደስታትም፣ አልናቀችውም። የሰውነቱ ቅርፅ ያልተመጣጠነ መሆን፣ የእግሮቹ መርዘም፣ እንዲሁም ፊቱ ከዕድሜው በላይ የጸና ሰው ፊት መምሰሉ ሳይገርማት አልቀረም። ውስጣዊ እርሱነቱ ግን እርሷ በቅርቡ የወደደችውንና የተማረከችለትን ውዲን ኢየሱስን የሚያንጸባርቅ ነው።

እንዲህ ነው እንግዲህ ለረጅም ጊዜ ደብቃ ያኖረችው፣ ለማንም፣ ለራሱ ለንጉሤ እንኳን ያልተናገረችው ምሥጢር የጀመረው። አልፎ አልፎ ሲገናኙ ግን፣ ብሩህ አስተያየቷ የሚያብብ ተስፋ እውስጡ እንዲያቆጠቁጥ ያደርግ ነበር። ንጉሤ ከፋንታዬ ወይም ካናዳ ከሚገኘው ጆን የሚላክለትን ደብዳቤ ፍለጋ አልፎ አልፎ ወሊሶ ከተማ ወደምትገኘው ትንሽ ፖስታ ቤት ብቅ ይላል።

ጊዜው፣ የሚመጡ ደብዳቤዎች መልካም ዜና ወይም መርዶ የያዙ መሆናቸውን ለመገመት የማይቻልበት ነው። አንድ ቀን ንጉሤ የወጣት ጓደኛው የተስፋዬ ዜና ደረሰው። ስለ ተስፋዬ የሰማው የመጨረሻ ዜና፣ ጓደኛው ከኢትዮጵያ ጦር ጋር አሥመራ ውስጥ የሚኖር መሆኑን የሚገልጥ ነበር። ንጉሤ ለመንፈሳዊ አገልግሎት ወደ አሥመራ በሄደ ጊዜ ከተስፋዬ ጋር ተገናኝተው ነበር። ንጉሤ አሁን የሰማው ዜና ተስፋዬ ምፅዋ አካባቢ በተደረገው ጦርነት ውስጥ መሞቱን የሚገልጥ መርዶ ሆነ። ጦርነቱ የኢትዮጵያንም ሆነ የኤርትራን ወጣቶች እንደ ቅጠል የሚያረግፍ ነበር። ንጉሤ መርዶውን እንደ ሰማ አለቀሰ።

የእርስ በርስ ውጊያና አብዮቱ በሰው ሁሉ ላይ ጫና ማድረጉን ቀጥሏል። ፋንታዬ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር ውስጥ በሂሳብ ሠራተኛነት ሥራ ብትጀምርም፤ ከቤቷ ተነሥታ መሥሪያ ቤቷ ለመድረስ የምታደርገው ጉዞ አስቸጋሪ ነበር። የቀይ ሽብር እንቅስቃሴ፤ የመንገዶች በድንገት መዘጋትና ፍተሻው ያስፈራል። በየመሥሪያ ቤቱ ያለው ሁኔታም ሰላማዊ አልነበረም። በምሽት ጊዜ ዜና ማሠራጫዎች ለኢትዮጵያውያን ጆሮ እንግዳ በሆኑ ቃላት ማርክሳዊውን ፕሮፓጋንዳ በተከታታይ ያስማሉ። ጋዜጣዎች ደግሞ በፖለቲካ ውሳኔ ስለ ተገደሉ ሰዎችና በጦርነቶች ስለ ደረሱ ጥፋቶች ያስነብባሉ። በማርክሳዊ መንግሥት ታላላቅ በዓላት ዕለት ሕዝቡ ለረጅም ጊዜ አብዮት አደባባይ እንዲሰበሰብ ይደረጋል።

የግንኙነታቸውን ሁኔታ ለጌታ የማቅረባቸው ጉዳይ ነበር ፋንታዬና ንጉሤ የሚለዋወጧቸው ደብዳቤዎች ትኩረት። የፋንታዬ ደብዳቤ፤ ለንጉሤ ከመጠን በላይ ውድ ነበር። ደጋግሞ ባነበበው ቁጥር በየሳምንቱ ከሌሎች መምህራን ጋር የሚማረው ማርክሳዊ አስተምህሮ ምክንያት የጨለመ ተስፋውን ያበራለታል።

የንጉሤ የሕይወት ልምምድ አመለካከቱን አስፍቶለታል። በሰሜን ኢትዮጵያ ያለውን ሁኔታ ተመልክቷል። አዲስ አበባ ለሚከናወነው ነገርም ባይተዋር አልነበረም። ጂማ የሚገኘው የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤት በአካባቢው ባለሥልጣኖች እንደ ተዘጋ፤ ተማሪዎቹ እንደ ተበታተኑና የት/ቤቱ ዳይሬክተርም ከነባለቤታቸው ወደ አዲስ አበባ እንደ ሄዱ ያውቃል። መኖሪያ አካባቢውም በኮሙኒስቶች ጠንካራ ተጽዕኖ ሥር በመሆን ላይ ነው። በመሆኑም በኮሙኒስቶች ቁስአካላዊ መመሪያና አስተምህሮ ሳቢያ ለእግዚአብሔር ያለው መሰጠት የተጎዳ መሆኑን ያውቃል። በሳምንት አንድ ቀን ለመምህራን በሚሰጠው የንቃተ ሕሊና ላይ ለመገኘት ሙሉጌታ ከሚባል ጓደኛው ጋር ይሄዳል።

ክርስቲያኖች ስለ ክርስቶስ መመስከራቸውን በድብቅ ካላደረጉት፤ መጠርጠርና መጉላላት ይደርስባቸዋል። የነበራቸው አማራጭ፤ ምስክርነትና ሥርዓታቸውን በአደባባይ ከማድረግ መቆጠብ ነው። ንጉሤ ማድረግ ያለበት መሆኑን በተሰማው ጊዜ ሁሉ፤ የመንግሥት መመሪያዎችና ትእዛዞችን ያከብራል። ይሁን እንጂ፤ እምነቱን እንዲሸሽግ ለሚደረግበት ጫና ግን ላለመንበርከክ ወስኗል። እግዚአብሔር ወደ እርሱ ለሚልካቸው ሰዎች ሁሉ በጥንቃቄ ስለ ክርስቶስ ይመስክርላቸው ነበር። ትንሽ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ፕሮግራም መሥርቶ፤ ፍላጎቱ ላላቸው ሁሉ ያስጠና፤ ለማዳመጥ ርህቡ ላላቸውም የእግዚአብሔርን ቃል ያካፍላቸው ነበር። በመምህርነቱ በሚያስተምርበት ጊዜ መንፈሳዊ ነገርን አበክሮ ከማንሣት እጅግ ይጠነቀቃል። ይሁን እንጂ ሕይወቱ፤ ክርስቲያናዊ ዋስትናና ሰላም ያለው መሆኑን በግል ያመለክት ነበር። ይህን ሁኔታውን የአካባቢው ካድሬዎች አልወደዱትም። አንዳንዶቹ ቀደም ሲል የትምህርት ቤት ጓደኞቹ የነበሩ ናቸው። በሥራው እድገት ማግኘቱ ደግሞ ይበልጥ ምቀኛ አበዛበት። ተማሪዎቹ ግን፤ ሁሉንም እኩል ከመመልከቱና ከቀረቤታው የተነሣ ይወዱት ነበር። ቅን ጥያቄ ኖሯቸው በምሽት ጊዜ ወደ እርሱ ለሚመጡ ሁሉ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ በግልጥ ይነግራቸዋል።

ይህን የንጉሤ ሁኔታ የሚከታተሉ ካድሬዎች የሚከስሱበትን ወንጀል ወይም እርሱን የሚያገድግዱበትን አጋጣሚ ይፈልጉ ነበር። እርሱም ቢሆን ወጥጦ ያለው የተዘጋጀለት መሆኑንና መጠርጠሩን፤ «መቼ ይሆን ሀጥመዱ የሚያገኘኝ?» እያለ መስጋቱ አልቀረም።

ወጥመዱ ተመቻቸለት። ወደ አንዲት የገጠር መንደር ከማዛወር ይልቅ እንዴት ቢቀጣ ይሻላል? ንጉሤ ወደ አዲስ አበባ በመጣ ጊዜ፤ ጊንዶ ወደምትባለና ከወሊሶ ደቡብ ምዕራብ ወደምትገኝ የገጠር ከተማ ተዛብሮ፤ እዚያ እምትገኝ ትንሽ

ትምህርት ቤት ውስጥ ዝቅ ማለትና ወደ ሩቅ ስፍራ መወርወር፤ በሚገባ ለሠለጠነና በሰዎች መካከል መኖርን ለመደው ንጉሤ ከባድ ነበር። እተዛወረበት ስፍራም ቢሆን የቀበሌ መሪዎች በጥርጣሬ ነበር የተመለከቱት። በምሽት ወደ እርሱ የሚመጡትንም ሰዎች በተለይ ያጤኗቸው ጀመር። ንጉሤ ብቻውን ሲሆን የሚያደርገው ነገር ቢኖር ለፋንታዬ ወይም ለጆን ደብዳቤ መጻፍ ነበር። በዚያ የብቸኝነቱ ወቅት፤ ክሪስ ለተባላቸውና የመጀመሪያ መጽሐፍ ቅዱስን ለሰጠችው ነርስ ደብዳቤ ጻፈላት። ከደብዳቤው አንዱ መሥመር እንዲህ ይል ነበር። «ወደ ክብር የሚወስደውን የመስቀል መንገድ መርጫለሁ።» ወደፊት የሚደርስበትን የጠረጠረ ይመስላል።

ለአራተኛ ጊዜ አዲስ አበባ ውስጥ ሲገናኙ፤ ፋንታዬ ለንጉሤ ትራክቶችን ሰጠችው። ይህን ያደረገችው፤ ለሰዎች ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ በሚገባ የሚገልጽበትን መንገድ የሚፈልግ መሆኑን ስለተረዳች ነው። በጊዜው ብዙ ሰዎች መጽሐፍ ቅዱስም ሆነ ሌላ መንፈሳዊ መጽሐፍ አልነበራቸውም። አካባቢው ከተመለሰ በኋላ፤ ትራክቶቹ ለተገቢዎቹ ሰዎች የታደሉ መሆናቸውን እንደምትሰማ ተስፋ አድርጋ ነበር።

በዚያው ሰዎን አንድ ቀን ግን፤ በሕቡዕ ስብሰባ እንዳደረገች ከሌሎች ጋር ተከብባ ተያዘችና ታሠረች። ብዙ ሕንፃዎች ነበሩ ለእሥር ቤትነት የተመደቡት። እነዚያ እሥር ቤቶች፤ ካድሬዎች ለተወሰኑ ሳምንታት ለሚያሥሯቸው ሰዎች አሠቃቂና የማይረሳ ትምህርት የሚያስተምሩባቸው ነበሩ። እነዚያ የእሥር ወራት በእሥረኞቹም ሆነ በአሳሪዎቹ አካል፤ አእምሮና ነፍስ ላይ ጠባሳ ጥለው አልፈዋል።

ፋንታዬ ከእሥር ቤት እንደ ተለቀቀች፤ ባልነበረችባቸው ቀኖች የመጡላትን ደብዳቤዎች ለመውሰድ ወደ ፖስታ ቤት ነበር የሮጠችው፤ ምንም ፖስታ አላገኘችም። ያልጻፈችበትን ምክንያት

ለንጉሤ በደብዳቤ አሳወቀችው። ምናልባት ፖስታዋ ተከፍቶ ቢመረመር ችግር እንዳያስከትልባቸው በማሰብ፣ የጻፈችለት በምሥጢራዊ ቋንቋ ነበር።

ከንጉሤ ዘንድ ግን ምንም መልስ አልመጣላትም። ጊንዶ ወደተባለው አዲስ ስፍራ ከሄደ ስድስት ወር ሆኖታል። ስለ እርሱ ለመጠየቅ በድፍረት ስልክ ደወለች። ያገኘችው ጠንካራ መልስ፣ «ንጉሤ እዚህ የለም» የሚል ነበር። በድንጋጤና በጭንቅ ውስጥ ሆኖ የሚመጣላትን ዜና ትጠብቅ ጀመር። የምታውቃቸው ሌሎች ሰዎች ላለመመለስ ተሰውረዋል። «አቤቱ ጌታ ኢየሱስ ሆይ! ንጉሤ የት ደረሰ?» አለች።

ወጥመዱ ያዘ

ንጉሤ አዲስ አበባ ውስጥ ከፋንታዬ ትራክቶችና በኪስ የሚያዙ አዲስ ኪዳኖችን አገኘ። በጊዜው ክርስቲያናዊ ሥነ-ጽሑፎች እንደ ልብ አይገኙ ስለነበር ደስ አለው። ወሊሶ፣ ጊንዶ እያለ፣ አንድ ቀን ማታ ሁለት ተማሪዎች ወደ እርሱ መጡ። ሻይ ከተጋበዙ በኋላ የወንጌልን የምሥራችና የራሱን ምስክርነት ነገራቸው። ሁለት አዲስ ኪዳን መጻሕፍት ሲሰጣቸው የተቀበሉት በታላቅ ጉጉት ነበር። ወዲያው ጥቂት መምህራን መጥተው፣ «ለሁለቱ ተማሪዎች እንደሰጠሃቸው፣ ለእኛስ ለምን አዲስ ኪዳን አትሰጠንም?» አሉት። መምህራን፣ አብዮቱን የሚቃወመውን ወይም በሙሉ ልቡ የማይደግፈውን እንዲያጋልጡ ጫና ይደረግባቸው ነበር። በዚሁ መሠረት በሚቀጥለው አርብ በተደረገው ፖለቲካዊ ሰልፍ ላይ ሁለቱ መምህራን፣ «መጤ ኃይማኖት ያስፋፋል» ብለው ንጉሤን ከሰሱት። የክሳቸው መነሻ «አዲስ ኪዳን የማይል ፀረ-አብዮት ድርጊት» የሚል ነው።

ካድሬዎችም ንጉሤን እየገፈታተሩ ወደ እሥር ቤት ወሰዱት። የፋንታዬና የጀን ደብዳቤዎች ያሉባቸውን ዕቃዎቹንም በረበሩ። ወሊሶ ወደሚገኘው ፖሊስ ጣቢያ በተላከ ጊዜ፣ ምንም እንኳን ጀን ካናዳዊ እንጂ አሜሪካዊ ባይሆንም፣ ደብዳቤዎቹ «ከአሜሪካን የስላላ ድርጅት ጋር ግንኙነት ያለው» መሆኑን የሚያረጋግጡ ማስረጃዎች ሆኑ። የፋንታዬ ደብዳቤዎች «ግብረገባዊ ባልሆነ መንገድ ከሴት ጋር መገናኘት» ብለው ለመሠረቱት ክስ ማረጋገጫዎች ሆነው ቀረቡ። ይህ ሁሉ ለፖለቲካዊ ክሳቸው ማጠናከሪያ የሚሆን ስም ማጥፋት ነበር። «ጴንጤነቱም» ከወንጀሎቹ አንዱ ሆኗል። «ጴንጤ» የሚለው ቃል ከአብዮቱ በፊት የኃይማኖት መለያ ስም የነበረ ቢሆንም፣ አሁን ግን «ፀረ-አብዮታዊ» ዝንባሌ ያለውን ሰው የሚደብቅ ፖለቲካዊ ተቋም እንደሆነ ተቆጥሯል።

ንጉሤ፤ በታሰረበት ምሽት፤ አሣሪዎቹ ወንዝ ያሻገሩት የወደቀን ግንድ እንደ ድልድይ በመጠቀም ነው። በጊዜው የእጅ ባትሪ ይዞ የተገኘው፤ ንጉሤ ብቻ ነበር። እርሱ እያበራላቸው ነው ሌሎቹ አንድ በአንድ በግንዱ ላይ የተሻገሩት። ከከላሾቹ መሀል አንድ በዕድሜ ጠና ያሉ የኦርቶዶክስ ቄስ ነበሩ። ንጉሤ ባትሪውን እያበራ አሻገራቸው፤ በኢትዮጵያዊ ባሕል መሠረት ለአንድ በዕድሜ ለሚልቅ ሰው ሊሰጥ የሚገባን ክብርም ሰጣቸው። በማግሥቱ ቄሱ ንጉሤ አለበት እሥር ቤት ድረስ በመሄድ የክሰሱት በስሕተት መሆኑንና በእሥራቱ ውስጥ እጃቸውን በማስገባታቸው ማዘናቸውን ገልጠው ይቅርታ ጠየቁት። ቄሱ ክላቸውን ቢተዉም የወሊሶ አካባቢ አስተዳደር ግን ንጉሤን መቀጣጫ ሊያደርገው ወሰነ። የውሳኔው ዐቢይ ምክንያት፤ አዲሱ አመራር ተጽዕኗቸውን ሊያጠፋ የሚታገለው፤ የቀድሞ ሚሲዮናውያን የቅርብ ወዳጅ መሆኑ ነው።

ንጉሤ በቀረበባቸው የአውራጃው ቢሮዎች ሁሉ፤ ከውጭ መንግሥት ጋር ምንም ግንኙነት እንደሌለው ገልጦ፤ የእግዚአብሔር መንግሥት አባል መሆኑን ግን አረጋገጠ።

«ይህን መጤ ኃይማኖት ብታስተባብል ትፈታለህ» ተባለ።

«ጌታዬን ከምክድ ሞቴን እመርጣለሁ» አለ በድፍረት።

«ምርጫህ» እያሉ አሾፉበት።

በከሣሾቹ በጎ ፈቃድ ሥር እስከሆነ ድረስ ፖሊስ ጣቢያ አስከፊ ስፍራ ነው። ቀድሞ ይከለክሉ የነበሩት ሕገወጥ ፖሊሳዊ ድርጊቶች፤ በማርክሳዊው መንግሥት በዝምታ ስለሚታለፉ፤ ፖሊስ ጣቢያዎች የሥቃይና የግርፋት ተቋማት ሆነዋል። ሰብዓዊነት የጎደለው ሥቃይ ተበራከተ፤ ሴቶችም በማይነገር ሁኔታ ተንገላቱ። የተቃዋሚን አሳብ ለማሸነፍ የተነደፈውን ስልት በማስፈጸሙ ተግባር ካድሬዎች ቀዳሚ ድርሻ ነበራቸው።

ተጠርጣሪን በማሠቃየት እርሱ ወይም እርሷ በሚያስሙት የሰቆቃ ጩኸት ውጭ ያለን ሰው ማስፈራራትም አንድ ስልት ነበር። የግርፋት ጥቁር ሽብር የቀይ ሽብር ሞትን ተካ። ንጉሤን የሚመረምሩ ሰዎች፣ ወፍራም እንጨት የተጋደመባቸው ሁለት ጠረጴዛዎች ወደአሉበት ክፍል ወሰዱት። እንደደረሱም ለተሰመደው ግርፊያቸው ያዘጋጁት ጀመር። መጀመሪያ ሁለት እግሮቹን አጣመሩና ቁርጭምጭሚቱ ላይ አሠሩት። ቀጥሎ ደግሞ እጆቹን ወደፊት አጣምረው አሠሩና አስጎንብሰውት ከቁርጭምጭሚቱ ጋር ጠፈሯቸው። ከዚህ በኋላ ሥራውን ለመጀመር የተዘጋጀው ገራፊ ቡድን አባላት እንዲናገር የመጨረሻ ዕድል ሰጡት። የፈለጉትን ስለአላገኙ የተጠቀለለ ጨርቅ አፋ ውስጥ ጠቀጠቁና «የምትናገረው ነገር ሲኖር፣ ከእጆችህ ጣቶች አንዱን ታሳየናለህ። ግርፊያውን የምናቆመው፣ በታምን ብቻ ነው» አሉት።

ገራፊዎቹ ወፍራሙን እንጨት ተጣምረው በታሠሩት እግርና እጆቹ መሀል አሳለፉና በዚያ ከግራ ከቀኝ በያዝ አንሥተው፣ የእንጨቱን ጫፍና ጫፍ ጠረጴዛዎቹ ጠርዞች ላይ አሳረፏቸው። በዚህ ጊዜ ንጉሤ እራሱ ወደ መሬት፣ እግሮቹ ደግሞ ወደ ላይ ሆኑና ተንጠለጠለ። ከወታደሮቹ ባለማዕረግ የሆነው አንዱ ወደ ላይ የተገለበጡትን የንጉሤን የውስጥ እግሮች በዱላ ይመታቸው ጀመር። ሲደበድበው ቆይቶ ሲደክመው ጊዜ፣ ንጉሤ አፍ ውስጥ የነበረውን ጨርቅ አወጣና፣ «ለማመን ተዘጋጅተሃል?» አለው። የውስጥ እግሮቹ ደም የቋጠሩት ንጉሤ፣ እንደ ማቃሰት አለና፡- «ስለ ጌታዬ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ለመሞት ዝግጁ ነኝ፣ ብትፈልግ ሥጋዬን እየቆራረጥክ ለአሞራ ስጠው እንጂ፣ ጌታዬን አልክድም» አለ።

በዚህ ንግግሩ የተናደደ ሌላ ካድሬ እራሱን እንደ ኳስ ይረግጠው ጀመር። ገራፊው ደግሞ፣ የገመዱን ጫፍ በንጉሤ ጣቶች መካከል አስገብቶ በማቀራረብ በኃይል ላበው። የአውራ

ጣቶቹን ጥፍርም ነቀላቸው። ከዚያም የተቋጠረው ደም እስኪፈነዳ ድረስ እንደገና በዱላ ይደበድበው ጀመር። ሰውነቱ በደም ረጠበ። ካድሬው በሰይጣናዊ ንዴት መቀጥቀጡን ሲቀጥል፣ ሌሎቹ ገራፊዎች ንጉሤን ይሞት ይሆናል ብለው ሰጉ። በጨለማ የሚቀብሩት እሬሳ እንዲኖር አልፈሰጉም። የንጉሤ እግር ከድብደባው የተነሣ ግንድ እስኪያህል ስለ አበጠ ካድሬው ድብደባውን አቈመ። የተቀጠቀጠው እሥረኛ ሕሊናውን ወደ መሳቱ ተቃርቧል፤ ለመቆም አልቻለም። በመሆኑም በሸክም ወሰደው እሥር ቤቱ ወለል ላይ ጣሉት።

ንጉሤ በራሱ ደም ኩሬ ውስጥ በመተኛት፣ የአዳኙ የኢየሱስ ክርስቶስ ሥቃይ ተምሳሌት ሆኖ ነበር። እንደ ክርስቶስ «አምላኬ፣ አምላኬ፣ ለምን ተውሽኝ?» [መዝ. (22):1] ብሎ ሊጣራ ይችል ነበር። ቃሉን በሚገባ ያውቀዋል። በመቀጠልም እንዲህ ይል ነበር፡

«... ትል እንጂ ሰው አይደለሁም፤ ሰዎች ያንቋሽሹኝ፤ ሕዝብ የናቀኝ። የሚያዩኝ ሁሉ አላገጡብኝ፤ ሰድብ አወረዱብኝ፤ እራሶቻቸውን እየነቀነቁም «የታመነበት ጌታ እስቲ ይጠብቀው፤ በእርሱ ደስ ስለሚሰኝበት ያድነው?... መከራ ስለከበበኝና የሚረዳኝ ማንም ስለሌለ፤ አትራቀኝ... እንደ ውኃ ፈሰስሁ፤ አጥንቶቼ ከመገጣጠሚያቸው ተለያዩ፤ ልቤ እንደ ሰም እውስጤ ቀለጠ። ብርታቴ እንደ ሸክላ ተሰባበረ፤ ምላሴ ከትናጋዬ ጋር ተጣበቀ፤ በሞት ትቢያ ውስጥ ተውከኝ። ውሻዎች ከበቡኝ፤ ክፉዎች ሰዎች አጠመዱኝ፤ እጆቼና እግሮቼን ቸነከሯቸው...»

ንጉሤ አሳቡን አዳኙ ላይ ባደረገ ጊዜ፣ ነፍስና ሥጋው እንደገና አንሠራሩ። መራመድ ሳይችል ለብዙ ሳምንታት ቆየ። በታሠረበት ጽዳት የለሽ እሥር ቤት ውስጥ እያለ፣ ወደ ሽንት ቤት እንኳን የሚሄደው፣ በሸክም ነበር። ለመግለጥ የሚያዳግት

መከራ ደረሰበት። ሊጎበኘው የሚመጣ ወዳጁ እንኳን ከአጥር ቆሞ፣ በጎበጠው ወገቡ ካልሆነ በቀር ሊለየው አይችልም ነበር።

ንጉሤ ግን በግርፋቱ ጊዜ በተአምራዊ መንገድ ሕመሙ እንዳይሰማው የተደረገለት መሆኑን ቀጥሎ ባለው ሁኔታ መሠከረ፣ «የሞትኩ መስሎኝ ነበር፤ አምላኬ ግን እንድኖር ፈለገ።» ለመገረፍ፣ ካስለፈገም ለመሞት የወሰነው፣ አስቀድሞ ነው። ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ፣ «የሰንዴ ቅንጣት በምድር ወድቃ ካልሞተች ብቻዋን ትቀራለች» ብሎ የለ? ንጉሤ እራሱን «እንደ ሞተ ሰው» መቁጠሩ፣ ሌላ ሞትን ሳይፈራ እንዲኖር ነፃ አደረገው።

በመጨረሻም እንደ ምንም ብሎ የት መሆኑን የሚገልጥ መልእክት ለፋንታዬ እንዲደርሳት አደረገ። እርሷም እንደ እርሱ ታሥራ እንደ ነበር አላወቀም። የት መሆኑን በማወቁ እፎይታ ቢሰማትም፣ ያለበትን ቦታ ስትረዳ ግን ተሸማቀቀች።

ምቹ ሁኔታ እንደ ተፈጠረላት፣ ፍራፍሬዎችን ይዛ በምሥጢር ወደ ወሊሶ ተጓዘች። እሥር ቤቱ ስትደርስ ንጉሤ መኖሩን ቢገልጡላትም፣ ከእርሱ ጋር መገናኘቱን ግን አልፈቀዱላትም። ምርር ብላ እያለቀለች። «ወንዴሜ ነው፣ ሳላየው አልሄድም» አለችና ለመነቻቸው። «ወንድሜ» ነው እያለች ስትለምናቸው የዋሾች መሆኑ አልተሰማትም። ለምን ይሰማታል? በአማኞች ቤተሰብነትና ሥር እየሰደደ በመጣው ባልንጀርነት ወንድሟ ነው። በመጨረሻ፣ ፋንታዬ እሥረኛውን ለአምስት ደቂቃ ያህል እንድታናግረው ፈቀዱላት።

ንጉሤ ፋንታዬን ሲያያት፣ ትእይንቱን ማመን አቃተው፤ ከደስታው የተነሣ አለቀሰ። ከመለያየታቸው በፊት። «ሊጠይቁሽ ይፈልጋሉ፣ ተዘጋጂ» አላት በሹክሹክታ። በተፈቀደላቸው አጭር ጊዜ ውስጥ የተነጋገሩትና ስለደረሰበት ሥቃይ የተረዳቸው ነገር ብዙ ሁኔታዎችን አስገነዝቧት። በደረሰበት መጎሳቆል አዝናና

ልትረዳው ባለመቻሏ ልቧ ቆስሎ፤ ከእሥር ቤቱ ቅጥር ግቢ በመውጣት በፍጥነት ወደ አዲስ አበባ ተመለሰች። አለሁልሽ የሚላትና የሚረዳት አልነበረም። ለማድረግ የምትችለው፤ የልቧን ንዘን የልብ ወዳጇ ለሆነው ጌታ መንገርና መጠበቅ ብቻ ነበር።

ተከታዩ ወር ለንጉሤ የሥቃይ ቅዠት ወቅት ነበር። የዚያኔው የግርፋቱ ጠባሳ ከብዙ ዓመታት በኋላም ሰውነቱ ላይ ይታይ ነበር። በአካባቢው የነበሩ ጓደኞቹ ሁኔታውን አይተው እጅግ አዘኑ። ከንጉሤ ጋር ስብሰባዎችን ይካፈል የነበረው መምህር፤ ሙሉጌታ፤ በጣም ይወደው ነበር። ንጉሤ ሲገረፍ፤ እርሱም የተገረፈ ይመስል ያመው ነበር። በመሆኑም ክርስቲያን ወገኖች ለንጉሤ በትጋት እንዲጸልዩለት አደረገ። ሙሉጌታ፤ በጊዜው የተፈጸመውን ክፉ ነገር ሲያስታውስ፤ የንጉሤ እሥራት ያስገኘውን ውጤት ከጳውሎስ ጋር እያነጻጸረ እንዲህ ብሏል፡-

«ምስክርነቱ ከእሥር ቤት ውጭ የነበሩትን ሰዎች ያበረታ ነበር። በጣም ደካማ ቢሆንም አሳሪዎቹ አላዘኑለትም። የእሥር ቤቱ ሥቃይ፤ ጤነኛ ሰው እንኳን የሚችለው ስለአልነበረ፤ በሥቃዩ ውስጥ ያልፋል ብዬ አልገመትኩም ነበር። በእግዚአብሔር ጸጋ ና በእምነቱ ጽናት ሁሉንም ተወጣው!»

በ1971 ዓ.ም በጋ ወራት መጀመሪያ ላይ ጆን ቤተሰቦቹን ለመጎብኘት እንደገና ወደ ኢትዮጵያ መጣ። ከትምህርት ቤቱ ሳያስፈቅድ ነበር የመጣው። የቆይታ ጊዜውን ለአንድ ዓመት ገፋበት። በዚህ ጊዜ ሁሉ ንጉሤን ለማየት ይጓጓ ነበር።

ኢትዮጵያ ደርሶ ንጉሤ መታሠሩን ሲሰማ፤ በጣም ደነገጠ። እሥር ቤት ድረስ ሄዶ ይጎበኘው? ወይስ አይሞክረው? በ«ኢምፔሪያሊስትነት» የተፈረጀ የውጭ ሰው ቢጎበኘው፤ አሳሪዎቹ ንጉሤ ላይ ያላቸውን ጠላትነት ያባብሰዋል። በመሆኑም ጆንና ቤተሰቦቹ፤ አዲስ አበባ በምትኖረው እኅቱ

በኩል ለንጉሤ ትንሽ ስጦታ ላኩለት። ስጦታው የትኋን ማጥፊያ መድኃኒት ነው። በአካባቢው ሁኔታ ያልተለመደ ቢሆንም፤ ተባይ በበዛበት እሥር ቤት ውስጥ ለሚኖሩ ሰዎች ጠቃሚ ነበር።

ንጉሤ ሊጎበኙት በመጡት ወዳጁ፤ በአቶ ተክሌ በኩል አንድ የተጠቀለለ ነገር ለጆን ቤተሰቦች ላክላቸው። አቶ ተክሌ የሄዱት ንጉሤን ከገዘኑ ለማጽናናት ቢሆንም፤ እሥረኛው ንጉሤ ነበር አቶ ተክሌን ያጽናናቸው። የእጅ ሥራ እየሸጠ ያጠራቀማትን ትንሽ ገንዘብ ሊጎበኙት ለመጡ ደካማ ጓደኛው የሰጠው ንጉሤ ነው። ገንዘቡ ከእሥር ቤት ውጭ ላሉ ችግረኛ ወገኖች የሚውል ነበር። «እምነታቸውን እንዲጠብቁ ንገሯቸው!» አለ ንጉሤ ገንዘቡን ለአቶ ተክሌ ከሰጣቸው በኋላ።

የጆን ቤተሰቦች ተሰባስቦና አቶ ተክሌ ከንጉሤ ዘንድ ያመጡላቸውን ጥቅል ከፈቱት። ከውስጡ ያገኙት ንጉሤ ለእያንዳንዱ የቤተሰብ አባል የላካቸውን መጻፊያ እስክራብቶዎች ነው። መጻፊያዎቹ፤ ንጉሤ እራሱ የተለያየ ቀለም ባላቸው ክሮች ዙሪያውን ጌጠኛ ንድፍ የሠራባቸው ነበሩ። ለጓደኛው፤ ለጆን የላከለት ስጦታ ግን ለየት ያለና ነጭ ክፈፍ ያለው ባርኔጣ ነበር፤ ያንንም ንጉሤ እራሱ ነበር የሠራው።

መመሪያ መሰል ጽሑፍ የያዘ ካርድም ከባርኔጣው ጋር ነበር። «ባርኔጣውን ለማጠብ፤ ለማድረቅ፤ ለመዘርጋት. . . የሚጠቅሱ ስድስት ቅደም ተከተሎች» ይላል ጽሑፉ። ከላይ እንዲህ ይበል እንጂ፤ በድብቅ ግን ቀጥሎ ያለውን መልእክት ይዞ ነበር፡-

«ውድ ጓደኛዬ ጆን፤ እንዲሁም ቤተሰቦቼ ሁሉ። በየዕለቱ ለመግለጥ የሚያዳግት ደስታና መጽናናት ይሰጠኛል። ፍጹም ደኅንነትና ጤና አለኝ። የላካችሁልኝ ሳሙናና ተባይ ማጥፊያ ደርሶኛል። እግዚአብሔር ይባርካችሁ። እግዚአብሔር ቢፈቅድ የእሥራት ፍርዴን ስጨርስ ላያችሁ ተስፋ አደርጋለሁ። የሐዋ. 20:24፤ ፊልጵ. 1:20። ይህንን

ትንሽ ስጦታ ለውድ ወንድሜ ልኬለታለሁ። ልጃችሁ
ንጉሤ ቀምቢ።

ቤተሰቡም በምሥጢር የተላከውን የንጉሤን ጽሑፍ፤
እንዲሁም የሐዋርያት ሥራ እና ፊልጵስዩስ ውስጥ ያለውን
የጳውሎስ መልእክት አነበቡ። ዓረፍተ ነገሮቹ ቀጥሎ ያሉትን
ቁም ነገሮች ይዘዋል።

የሐዋ. 20:24፤ «ነገር ግን ሩጫዬንና ከጌታ ከኢየሱስ
የተቀበልሁትን አገልግሎት እርሱም የእግዚአብሔርን ጸጋ፤
ወንጌልን መመስከር እፈጽም ዘንድ ነፍሴን በእኔ ዘንድ
እንደማትከብር እንደ ከንቱ ነገር እቆጥራለሁ።» ፊልጵ. 1:20፤
«ይህ ናፍቆቴ፤ ተስፋዬም ነውና፤ በአንድ ነገር እንኳ አልፈራም።
ነገር ግን በሕይወት ብኖር ወይም ብሞት፤ ክርስቶስ በግልጥነት
ሁሉ እንደ ወትሮው አሁን ደግሞ በሥጋዬ ይከብራል።»